Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

►B

ODLUKA KOMISIJE

od 19. ožujka 2002.

o utvrđivanju definicija slučajeva zaraznih bolesti koje se prijavljuju u mrežu Zajednice na temelju Odluke Europskog parlamenta i Vijeća br. 2119/98/EZ

(priopćena pod brojem dokumenta C(2002) 1043)

(2002/253/EZ)

(SL L 86, 3.4.2002., str. 44)

Promijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►M1	Odluka Komisije 2003/534/EZ od 17. srpnja 2003.	L 184	35	23.7.2003
►M2	Commission Decision 2008/426/EC of 28 April 2008 (*)	L 159	46	18.6.2008
►M3	Odluka Komisije 2009/363/EZ od 30. travnja 2009.	L 110	58	1.5.2009
►M4	Odluka Komisije 2009/540/EZ od 10. srpnja 2009.	L 180	24	11.7.2009
►M5	Provedbena odluka Komisije 2012/506/EU od 8. kolovoza 2012.	L 262	1	27.9.2012

(*) Ovaj akt nije nikada objavljen na hrvatskome.

▼B

ODLUKA KOMISIJE

od 19. ožujka 2002.

o utvrđivanju definicija slučajeva zaraznih bolesti koje se prijavljuju u mrežu Zajednice na temelju Odluke Europskog parlamenta i Vijeća br. 2119/98/EZ

(priopćena pod brojem dokumenta C(2002) 1043)

(2002/253/EZ)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Odluku Europskog parlamenta i Vijeća br. 2119/98/EZ od 24. rujna 1998. o uspostavi mreže za epidemiološki nadzor i kontrolu zaraznih bolesti u Zajednici ([1]), a posebno njezin članak 3. točku (c),

budući da:

(1) Države članice trebale bi dostavljati informacije o epidemiološkom razvoju zaraznih bolesti i pojavi prijetnji za javno zdravlje uzrokovanih zaraznim bolestima koristeći mrežu Zajednice na način koji omogućava usporedbu radi poduzimanja mjera sprečavanja i kontrole na razini Zajednice i na nacionalnoj razini.

(2) Utvrđivanje zajedničkih definicija slučajeva preduvjet je za uspoređivanje ovih podataka, čak i kada mreže za nadzor posebnih bolesti još nisu uspostavljene. Čim ova Odluka stupi na snagu, ove bi se definicije slučajeva trebale koristiti za prijavljivanje u mrežu Zajednice, a trebale bi biti usklađene s pravilima o zaštiti osobnih podataka.

(3) Definicije slučajeva koje omogućavaju usporedbu prilikom prijave trebale bi biti slojevite, čime se strukturama i/ili tijelima država članica daje veća fleksibilnost pri dostavi informacija o bolestima i posebnim zdravstvenim pitanjima. Ove definicije slučajeva osobito će olakšati prijavljivanje bolesti navedenih u Odluci Komisije 2000/96/EZ ([2]).

([1]) SL L 268, 3.10.1998., str. 1.
([2]) SL L 28, 3.2.2000., str. 50.

▼B

(4) Definicije slučajeva trebale bi biti tako sastavljene da omoguće državama članicama da primjenom podataka iz svojih postojećih sustava u prijavljivanju sudjeluju u najvećoj mogućoj mjeri. Definicije bi trebale omogućiti više razina osjetljivosti i specifičnosti koje odgovaraju različitim ciljevima prikupljanja informacija, a trebalo bi ih biti i jednostavno izmijeniti.

(5) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog Odlukom br. 2119/98/EZ,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe dostavljanja podataka za epidemiološki nadzor i kontrolu zaraznih bolesti na temelju odredaba Odluke br. 2119/98/EZ, a posebno njezinoga članka 4., države članice primjenjuju definicije slučajeva navedene u Prilogu.

Članak 2.

Ova će se Odluka prema potrebi prilagođavati na temelju najnovijih znanstvenih podataka.

Članak 3.

Ova se Odluka primjenjuje od 1. siječnja 2003.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

▼M5

PRILOG

1. **OBJAŠNJENJE ODJELJAKA KORIŠTENIH U DEFINICIJI I RAZVRSTAVANJU SLUČAJEVA**

Klinički kriteriji

Klinički kriteriji obuhvaćaju uobičajene i relevantne znakove i simptome bolesti koji individualno ili u kombinaciji upućuju na jasnu ili indikativnu kliničku sliku bolesti. Daju općeniti koncept bolesti i ne moraju obuhvaćati sva obilježja potrebna za individualne kliničke dijagnoze.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijske kriterije čini popis laboratorijskih metoda koje se koriste za potvrdu određene bolesti. Za potvrdu je obično dovoljan samo jedan od navedenih testova. Ako je za laboratorijsku potvrdu potrebna kombinacija metoda, to je posebno navedeno. Tip uzoraka koje treba prikupiti za laboratorijske testove navodi se samo ako se određeni uzorci smatraju relevantnim za potvrdu dijagnoze. Za neke dogovorene iznimne slučajeve uključeni su laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj. Ti se laboratorijski kriteriji sastoje od popisa laboratorijskih metoda koje se mogu koristiti kao pomoć kod dijagnosticiranja slučaja, ali nisu potvrdne.

Epidemiološki kriteriji i epidemiološka veza

Smatra se da su epidemiološki kriteriji zadovoljeni kada se može uspostaviti epidemiološka veza.

Epidemiološka veza tijekom razdoblja inkubacije definirana je kao jedna od sljedećih šest:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka: činjenica da je osoba bila u kontaktu s osobom kod koje je bolest laboratorijski potvrđena, na način koji omogućuje prijenos infekcije

— Prijenos sa životinje na čovjeka: činjenica da je osoba bila u kontaktu sa životinjom kod koje je infekcija/kolonizacija laboratorijski potvrđena, na način koji omogućuje prijenos infekcije

— Izloženost zajedničkom izvoru: činjenica da je osoba bila izložena istom zajedničkom izvoru ili sredstvu prijenosa infekcije kao i osoba kod koje je bolest potvrđena

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće: činjenica da je osoba konzumirala hranu ili vodu za piće za koje je laboratorijski dokazano da su kontaminirane ili da je konzumirala prehrambene proizvode dobivene od životinje kod koje je laboratorijski dokazana infekcija/kolonizacija

— Izloženost u okolišu: činjenica da se osoba kupala u vodi ili da je bila u kontaktu s nekim izvorom u okolišu, za koje je laboratorijski dokazano da su kontaminirani

— Izloženost u laboratoriju: činjenica da je osoba radila u laboratoriju u kojem postoji mogućnost izloženosti

Osoba se može smatrati epidemiološki povezanom s potvrđenim slučajem ako je najmanje jedan slučaj u lancu prijenosa laboratorijski potvrđen. U slučaju pojave epidemije fekooralnih infekcija ili infekcija koje se prenose zrakom, ne mora se nužno utvrditi lanac prijenosa da bi se smatralo da je slučaj epidemiološki povezan.

▼M5

Prijenos se može dogoditi na jedan ili više sljedećih načina:

— Zrakom: prijenosom aerosola sa zaražene osobe na mukozne membrane tijekom kašljanja, pljuvanja, pjevanja ili govora, ili kada druge osobe udišu mikrobne aerosole raspršene po zraku

— Kontakt: izravni kontakt sa zaraženom osobom (fekooralno, kapljično, preko kože ili seksualnim kontaktom) ili sa zaraženom životinjom (npr. ugriz, dodir) ili neizravni kontakt preko zaraženih materijala ili predmeta (zaraženi predmeti, tjelesne tekućine, krv)

— Vertikalno: s majke na dijete, često intrauterino ili kao rezultat slučajne izmjene tjelesnih tekućina najčešće tijekom perinatalnog razdoblja

— Prijenos preko vektora: neizravni prijenos preko zaraženih komaraca, crva, muha i drugih insekata koji prenose bolesti na ljude putem ugriza

— Preko hrane ili vode: konzumacija potencijalno kontaminirane hrane ili vode za piće

Klasifikacija slučajeva

Slučajevi se razvrstavaju kao „mogući”, „vjerojatni” i „potvrđeni”. Razdoblja inkubacije bolesti navode se u dodatnim informacijama radi lakše procjene epidemiološke veze.

Moguć slučaj

Moguć slučaj znači slučaj razvrstan kao moguć za potrebe prijavljivanja. Najčešće je to slučaj koji zadovoljava kliničke kriterije kako su opisani u definiciji slučaja, bez epidemioloških ili laboratorijskih dokaza o predmetnoj bolesti. Definiciju slučaja kao mogućeg odlikuje visoka osjetljivost i niska specifičnost. Omogućuje otkrivanje većine slučajeva, ali u tu kategoriju budu uvršteni i neki lažno pozitivni slučajevi.

Vjerojatan slučaj

Vjerojatan slučaj znači slučaj razvrstan kao vjerojatan za potrebe prijavljivanja. Najčešće je to slučaj s kliničkim kriterijima i epidemiološkom vezom kako je opisano u definiciji slučaja. Laboratorijski testovi za vjerojatne slučajeve navedeni su samo za neke bolesti.

Potvrđen slučaj

Potvrđen slučaj znači slučaj razvrstan kao potvrđen za potrebe prijavljivanja. Potvrđeni su slučajevi laboratorijski potvrđeni te mogu ili ne moraju ispunjavati kliničke kriterije kako su opisani u definiciji slučaja. Definicija slučaja kao potvrđenog visoko je specifična i manje osjetljiva; stoga će većina prikupljenih slučajeva biti stvarni slučajevi, iako će neki ipak promaknuti detekciji.

Klinički kriteriji za neke bolesti ne upućuju na činjenicu da su mnogi akutni slučajevi asimptomatski (npr. hepatitis A, B i C, kampilobakteroza, salmoneloza) iako te bolesti ipak mogu biti važne iz perspektive javnog zdravstva na nacionalnoj razini.

Potvrđeni slučajevi razvrstavaju se u jednu od tri dolje navedene kategorije Tijekom analize podataka prikupljenih u okviru informacija o slučaju, uz primjenu varijabli, slučajevi se uvrštavaju u jednu od tih potkategorija.

▼M5

Laboratorijski potvrđen slučaj s kliničkim kriterijima

Slučaj ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja i kliničke kriterije navedene u definiciji slučaja.

Laboratorijski potvrđen slučaj s nepoznatim kliničkim kriterijima

Slučaj ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja ali nisu dostupne informacije vezane za kliničke kriterije (npr. samo laboratorijski izvještaj).

Laboratorijski potvrđen slučaj bez kliničkih kriterija

Slučaj ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ali ne ispunjava kliničke kriterije iz definicije slučaja ili je asimptomatski.

2. **DEFINICIJE SLUČAJEVA ZARAZNIH BOLESTI**

2.1. SINDROM STEČENOG NEDOSTATKA IMUNITETA (AIDS) I INFEKCIJA VIRUSOM HUMANE IMUNODEFICIJENCIJE (HIV)

Klinički kriteriji (AIDS)

Svaka osoba kod koje je zabilježeno bilo koje od kliničkih stanja opisanih u europskoj definiciji slučaja AIDS-a za:

— Odrasle osobe i adolescente ≥ 15 godina

— Djeca stara < 15 godina

Laboratorijski kriteriji (HIV)

— Odrasle osobe, adolescenti i djeca stara ≥ 18 mjeseci

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Pozitivan rezultat testa probira za antitijela na HIV ili kombiniranog skrining testa (test na antitijela na HIV i na antigen HIV-a p24) potvrđen specifičnijim testom za antitijela (npr. Western blot testom)

— Pozitivan rezultat 2 EIA testa na antitijela potvrđen pozitivnim rezultatom nekim drugim EIA testom

— Pozitivni rezultati dobiveni na dva različita uzorka najmanje jednim od slijedeća tri postupka:

— Detekcija nukleinske kiseline HIV-a (HIV-RNA, HIV-DNA)

— Dokaz HIV-a testom na antigen HIV p24, uključujući i test neutralizacije

— Izolacija HIV-a

— Djeca stara < 18 mjeseci

Pozitivni rezultati dobiveni na dva različita uzorka (isključujući krv iz pupčane vrpce) najmanje jednim od slijedeća tri postupka:

— Izolacija HIV-a

— Detekcija nukleinske kiseline HIV-a (HIV-RNA, HIV-DNA)

— Dokaz HIV-a testom na antigen na HIV p24, uključujući i test neutralizacije, kod djeteta starog ≥ 1 mjesec

▼**M5**

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj:** N.P.

C. **Potvrđen slučaj**

— Infekcija HIV-om

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za infekciju HIV-om

— AIDS

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije za AIDS i laboratorijske kriterije za infekciju HIV-om

2.2. ANTRAKS (CRNI PRIŠT) (*Bacillus anthracis*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Kutani (kožni) antraks

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija (znaka):

— Lezija kože u obliku papule ili vezikule

— Udubljena crna okorina okružena edemom

Gastrointestinalni antraks

— Visoka temperatura ili grozničavo stanje

I najmanje jedan od sljedeća dva kriterija (simptoma):

— Snažna bol u abdomenu

— Proljev

Inhalacijski antraks

— Visoka temperatura ili grozničavo stanje

I najmanje jedan od sljedeća dva kriterija (simptoma):

— Akutni respiratorni distres sindrom

— Radiološki dokaz o proširenju medijastinuma

Meningealni/meningoencefalitični antraks

— Visoka temperatura

I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

— Konvulzije

— Gubitak svijesti

— Meningealni znaci

Antraks sepsa

Laboratorijski kriteriji

— Izolacija bakterije Bacillus anthracis iz kliničkog uzorka

— Izolacija nukleinske kiseline bakterije Bacillus anthracis u kliničkom uzorku

Pozitivan bris nosa bez kliničkih simptoma ne doprinosi potvrdi dijagnoze slučaja.

▼M5

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.3. PTIČJA GRIPA A/H5 ILI VIRUS A/H5N1 U LJUDI

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima jedan od sljedeća dva simptoma ili znaka:

— Visoka temperatura i znakovi i simptomi akutne respiratorne infekcije

— Smrt zbog nerazjašnjene akutne respiratorne bolesti

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija virusa gripe A/H5N1iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline virusa gripe A/H5 u kliničkom uzorku

— Odgovor specifičnih antitijela na virus gripe A/H5 (četverostruki ili veći porast ili jedan visok titar antitijela)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka u bliskom kontaktu (na udaljenosti do 1 metra) s osobom koja je prijavljena kao vjerojatan ili potvrđen slučaj

— Izloženost u laboratoriju: ako postoji mogućnost izloženosti virusu gripe A/H5N1

— Blizak kontakt (na udaljenosti do 1 metra) sa životinjom koja nije domaća perad ili divlja ptica (npr. mačka ili svinja), kod koje je potvrđena infekcija virusom A/H5N1

— Boravak u ili posjet području gdje trenutačno postoji sumnja ili je potvrđena infekcija virusom gripe A/H5N1 ([1]) I najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

([1]) Vidjeti Svjetska organizacija za zdravlje životinja (OIE) i Sustav prijava bolesti u životinja (ADNS) Europske Komisije (SANCO), dostupno na: http://www.oie.int/eng/en_index.htm, i http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/adns/index_en.htm#).

▼M5

— Blizak kontakt (na udaljenosti do 1 metar) s bolesnom ili uginulom domaćom peradi ili divljim pticama ([2]) na zahvaćenom području

— Posjet domaćinstvu ili farmi na zahvaćenom području, gdje su prijavljeni slučajevi bolesne ili uginule domaće peradi tijekom prethodnog mjeseca

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i epidemiološke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba s pozitivnim nalazom testa na virus gripe A/H5 ili A/H5N1 provedenog u bilo kojem laboratoriju koji nije nacionalni referentni laboratorij koji sudjeluje u mreži referentnih laboratorija Europske unije za ljudsku gripu (CNRL)

C. **Nacionalno potvrđen slučaj**

Svaka osoba s pozitivnim nalazom testa na virus gripe A/H5 ili A/H5N1 provedenog u bilo kojem nacionalnom referentnom laboratoriju koji sudjeluje u mreži referentnih laboratorija Europske unije za ljudsku gripu (CNRL)

D. **Primjer koji je potvrdila Svjetska zdravstvena organizacija (SZO)**

Osoba s laboratorijskom potvrdom Kolaborativnog centra SZO-a za virus H5

2.4. BOTULIZAM (*Clostridium botulinum*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Botulizam prenesen hranom (alimentarni botulizam) i botulizam nakon ozljede

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Bilateralno oštećenje kranijalnih živaca (npr. diplopija, nejasan vid, disfagija, bulbarna slabost)

— Periferna simetrična paraliza

Dojenački botulizam

Svako dojenče s barem jednim od sljedećih 6 kriterija (simptoma):

— Opstipacija

— Letargija

— Smanjeno uzimanje hrane

— Ptoza

— Disfagija

— Opća mišićna slabost

Oblik botulizma koji se obično susreće kod dojenčadi (starosti < 12 mjeseci) može također zahvatiti djecu stariju od 12 mjeseci i povremeno odrasle, koji imaju promijenjenu anatomsku strukturu i mikrofloru gastrointestinalnog sustava.

([2]) To ne isključuje ptice koje izgledaju zdravo, a bile su ubijene, na primjer u lovu.

▼M5

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Izolacija Clostridium botulinum kod dojenačkog oblika (iz stolice) ili kod botulizma nakon ozljede (iz rane) (izolacija C. botulinum iz stolice odraslih nije relevantna za dijagnozu alimentarnog botulizma)

— Detekcija botulinum toksina u kliničkim uzorcima

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

— Izloženost zajedničkom izvoru (npr. hrana, razmjena igala ili sličnog pribora)

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.5. BRUCELOZA *(Brucella spp.)*

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu

i najmanje jednim od sljedećih simptoma ili znakova

— Znojenje (obilno, neugodnog mirisa, posebno noćno)

— Zimica

— Artralgija

— Slabost

— Depresija

— Glavobolja

— Anoreksija

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Izolacija bakterija *Brucella* spp. iz kliničkog uzorka

— Odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Brucella* (standardni test aglutinacije, fiksacija komplementa, ELISA)

▼M5

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

— Izloženost proizvodima dobivenima od kontaminiranih životinja (mlijeko ili mliječni proizvodi)

— Prijenos sa životinje na čovjeka (kontaminirane izlučevine ili organi životinja npr.vaginalni iscjedak, placenta)

— Izloženost zajedničkom izvoru

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.6. KAMPILOBAKTERIOZA (*Campylobacter* spp.)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Proljev

— Abdominalna bol

— Visoka temperatura

Laboratorijski kriteriji

— Izolacija bakterija *Campylobacter* spp. iz stolice ili krvi

Diferencijaciju bakterija *Campylobacter* spp. treba učiniti ako je moguće

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

— Izloženost u okolišu

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

▼M5

2.7. KLAMIDIJSKA INFEKCIJA (*Chlamydia trachomatis*), UKLJUČUJUĆI LYMPHOGRANULOMA VENEREUM (LGV)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Klamidijska infekcija, koja nije LGV

Najmanje jedan od sljedećih šest kriterija:

— Uretritis

— Epididimitis

— Akutni salpingitis

— Akutni endometritis

— Cervicitis

— Proktitis

U novorođenčadi najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Konjunktivitis

— Upala pluća

LGV

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

— Uretritis

— genitalna ulceracija

— ingvinalna limfadenopatija

— Cervicitis

— Proktitis

Laboratorijski kriteriji

Klamidijska infekcija, koja nije LGV

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija bakterije *Chlamydia trachomatis* iz uzorka anogenitalnog sustava ili iz konjunktive

— Dokaz bakterije *Chlamydia trachomatis* metodom izravne fluorescencije antitijela (DFA) u kliničkom uzorku

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Chlamydia trachomatis* u kliničkom uzorku

LGV

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Izolacija bakterije *Chlamydia trachomatis* iz uzorka anogenitalnog sustava ili iz konjunktive

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Chlamydia trachomatis* u kliničkom uzorku

I

— identifikacija serovara (genovara) L1, L2 ili L3

▼M5

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt ili vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

2.8. KOLERA (*Vibrio cholerae*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

— Proljev

— Povraćanje

Laboratorijski kriteriji

— Izolacija bakterije *Vibrio cholerae* iz kliničkog uzorka

I

— Dokaz antigena O1 ili O139 u izolatu

I

— Dokaz enterotoksina kolere ili gena za enterotoksin kolere u izolatu

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

— Izloženost u okolišu

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.9. Varijanta CREUTZFELDT-JAKOBOVE BOLESTI (vCJB)

Preduvjeti

— Svaka osoba s progresivnim neuropsihijatrijskim poremećajem s trajanjem bolesti od najmanje 6 mjeseci

— Rutinske pretrage ne upućuju na neku drugu moguću dijagnozu

— Nema podataka o izloženosti preparatima humanih hormona hipofize ili o transplantatu dure mater

— Nema dokaza za genetski (ili nasljedni) oblik prijenosne spongiformne encefalopatije

▼M5

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje četiri od sljedećih pet simptoma:

— Rani psihijatrijski simptomi ([3])

— Postojani bolni osjetilni simptomi ([4])

— Ataksija

— Mioklonus ili korea ili distonija

— Demencija

Dijagnostički kriteriji

Dijagnostički kriteriji za potvrdu slučaja:

— Neuropatološka potvrda: spongiformne promjene i opsežni depoziti prionskog proteina s floridnim plakovima u velikom i malom mozgu

Dijagnostički kriteriji za vjerojatan ili moguć slučaj:

— EEG ne pokazuje tipični izgled ([5]) sporadičnog CJB-a ([6]) u ranoj fazi bolesti

— Visoki bilateralni pulvinarni signal na MR-u (magnetskoj rezonanci) mozga

— Pozitivna biopsija tonzile ([7])

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka (npr. transfuzija krvi)

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete

I

— koja ispunjava laboratorijske kriterije

I

— negativan EEG na sporadični CJB ([8])

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete

I

— koja ispunjava laboratorijske kriterije

I

— negativan EEG na sporadični CJB ([9])

I

— pozitivan nalaz MR-a mozga

ILI

([3]) Depresija, tjeskoba, apatija, povlačenje, halucinacije.
([4]) To uključuje pravu bol i/ili disesteziju.
([5]) Tipičan izgled EEG-a u sporadičnom CJB-u sastoji se od generaliziranih periodičnih kompleksa s pojavljivanjem otprilike jedan na sekundu. To se ponekad može vidjeti u kasnijim fazama vCJB-a
([6]) Vidjeti bilješku 5.
([7]) Biopsiju tonzila ne preporuča se raditi rutinski ni u slučajevima s nalazom EEG-a tipičnim za sporadični CJB, no može biti korisna u sumnjivim slučajevima u kojima su kliničke forme kompatibilne s vCJB-om i kad MR ne pokazuje visoki pulvinarni signal.
([8]) Vidjeti bilješku 5.
([9]) Vidjeti bilješku 5.

▼M5

— Svaka osoba koja ispunjava preduvjete

I

— pozitivna biopsija tonzile

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete

I

koja ispunjava dijagnostičke kriterije za potvrdu slučaja

2.10. KRIPTOSPORIDIOZA (*Cryptosporidium* spp.)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

— Proljev

— Abdominalna bol

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Dokaz oocista kriptosporidija u stolici

— Dokaz kriptosporidija u uzorcima crijevne tekućine ili biopsije tankoga crijeva

— Detekcija nukleinske kiseline kriptosporidija u stolici

— Detekcija antigena kriptosporidija u stolici

Epidemiološki kriteriji

Jedna od pet epidemioloških veza:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

— Izloženost u okolišu

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.11. DIFTERIJA (*Corynebacterium diphtheriae*, *Corynebacterium ulcerans* i *Corynebacterium pseudotuberculosis*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

▼M5

Klasična respiratorna difterija:

Bolest gornjeg dišnog sustava s laringitisom ili nazofaringitisom ili tonzilitisom

I

adherentne membrane/pseudomembrane

Blaga respiratorna difterija:

Bolest gornjeg dišnog sustava s laringitisom ili nazofaringitisom ili tonzilitisom

BEZ

adherentnih membrana/pseudomembrana

Kožna difterija

Lezija kože

Difterija ostalih lokalizacija:

Lezija konjunktiva ili sluznica

Laboratorijski kriteriji

Izolacija bakterija *Corynebacterium diphtheriae*, *Corynebacterium ulcerans* ili *Corynebacterium pseudotuberculosis* koje proizvode toksine, iz kliničkog uzorka.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih epidemioloških veza:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Prijenos sa životinje na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za klasičnu respiratornu difteriju

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije za difteriju (klasičnu respiratornu difteriju, blagu respiratornu difteriju, kožnu difteriju, difteriju ostalih lokalizacija) i ima epidemiološku vezu s potvrđenim slučajem u čovjeka ili epidemiološku vezu s prijenosom sa životinje na čovjeka

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije I ima najmanje jedan od kliničkih oblika

2.12. EHINOKOKOZA (*Echinococcus* spp.)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Dijagnostički kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

— Histopatološki ili parazitološki nalaz kompatibilan s bakterijom *Ehinococcus multilocularis* ili *granulosus* (npr. izravna vizualizacija protoskoleksa u tekućem sadržaju ciste)

— Detekcija patognomonične morfologije ciste(a) *Echinoccocus granulosus* u uzorcima dobivenima kirurškim zahvatom

▼M5

— Tipične lezije organa detektirane metodama snimanja (npr. kompjutoriziranom tomografijom (CT), ultrazvukom, magnetskom rezonancom (MR)) I potvrda serološkim testovima

— *Echinococcus* spp. Specifična serumska antitijela na bakterije *Echinococcus* spp. detektirana serološkim testovima visoke osjetljivosti I potvrđena serološkim testovima visoke specifičnosti

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Echinococcus multilocularis* ili *granulosus* u kliničkom uzorku

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj:** N.P.

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava dijagnostičke kriterije

2.13. GIARDIJAZA *(Giardia lamblia)*

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća četiri simptoma:

— Proljev

— Abdominalna bol

— Nadutost

— Znakovi malapsorpcije (npr. steatoreja, gubitak na tjelesnoj težini)

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Dokaz cista ili trofozoita *G. lamblia* u stolici, duodenalnoj tekućini ili u bioptatu tankoga crijeva

— Dokaz antigena *G. lamblia* u stolici

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Izloženost u okolišu

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

▼**M5**

2.14. GONOREJA (*Neisseria gonorrhoeae*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih osam kriterija:

— Uretritis

— Akutni salpingitis

— Upalna bolest zdjelice

— Cervicitis

— Epididimitis

— Proktitis

— Faringitis

— Artritis

ILI

Svako novorođenče s konjunktivitisom

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Izolacija bakterije *Neisseria gonorrhoeae* iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Neisseria gonorrhoeae* u kliničkom uzorku

— Dokaz bakterije *Neisseria gonorrhoeae* u kliničkom uzorku, testom za dokazivanje prisutnosti nukleinske kiseline bez njezine amplifikacije

— Mikroskopska detekcija gram-negativnih intracelularnih diplokoka u brisu uretre muškarca.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt ili vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

2.15. INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA BAKTERIJOM HAEMOPHILUS INFLUENZAE (*Haemophilus influenzae*)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

▼M5

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Izolacija bakterije *Haemophilus influenzae* iz uzorka s obično sterilnog mjesta

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Haemophilus influenzae* iz uzorka s obično sterilnog mjesta

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj:** N.P.

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

2.16. HEPATITIS A (virus hepatitisa A)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s postupnom pojavom simptoma (npr. umor, abdominalni bolovi, gubitak apetita, povremene mučnine i povraćanje)

I

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Visoka temperatura

— Žutica

— Povišene razine serumskih transaminaza

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Detekcija nukleinske kiseline virusa hepatitisa A u serumu ili stolici

— Odgovor specifičnih antitijela na virus hepatitisa A

— Detekcija antigena virusa hepatitisa A u stolici

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

— Izloženost u okolišu

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

▼M5

2.17. HEPATITIS B (virus hepatitisa B)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Pozitivni rezultati najmanje jednog ili više od sljedećih testova ili kombinacije testova:

— IgM antitijela na jezgru virusa hepatitisa B (anti-HBc IgM)

— Površinski antigen virusa hepatitisa B (HBsAg)

— Antigen e virusa hepatitisa B (HBsAg)

— Nukleinska kiselina virusa hepatitisa B (HBV-DNA)

Epidemiološki kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj:** N.P.

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

2.18. HEPATITIS C (virus hepatitisa C)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Detekcija nukleinske kiseline virusa hepatitisa C (HCV RNA)

— Detekcija antigena jezgre virusa hepatitisa C (HCV-core)

— Odgovor specifičnih antitijela na virus hepatitisa C (anti-HCV) potvrđen potvrdnim testom na antitijela (npr. imunoblot) u osoba starijih od 18 mjeseci bez dokaza o riješenoj infekciji

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj:** N.P.

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

2.19. GRIPA (virus gripe)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Bolest slična gripi

— Iznenadna pojava simptoma

▼M5

I

— najmanje jedan od sljedeća četiri opća simptoma

  — Visoka temperatura ili grozničavo stanje

  — Klonulost

  — Glavobolja

  — Bolovi u mišićima (mijalgija)

I

— Najmanje jedan od sljedeća tri respiratorna simptoma:

  — Kašalj

  — Grlobolja

  — Kratak dah

Akutna respiratorna infekcija (ARI)

— Iznenadna pojava simptoma

I

— Najmanje jedan od sljedeća četiri respiratorna simptoma

  — Kašalj

  — Grlobolja

  — Kratak dah

  — Koriza

I

— Klinička procjena da je bolest nastupila radi infekcije

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Izolacija virusa gripe iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline virusa gripe u kliničkom uzorku

— Identifikacija antigena virusa gripe metodom DFA u kliničkom uzorku

— Odgovor specifičnih antitijela na virus gripe

Ako je moguće, treba učiniti podtipizaciju izolata.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije (ILI ili ARI)

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije (ILI ili ARI) i ima epidemiološku vezu

▼M5

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke (ILI ili ARI) i laboratorijske kriterije

2.20. GRIPA A(H1N1)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima jedan od sljedeća tri simptoma ili znaka:

— Temperatura > 38 °C i znakovi i simptomi akutne respiratorne infekcije

— upala pluća (teška respiratorna bolest)

— smrt zbog nerazjašnjene akutne respiratorne bolesti

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih testova:

— RT-PCR

— virusna kultura (zahtjeva BSL 3 uvjete)

— četverostruki porast specifičnih neutralizirajućih antitijela na novi virus gripe A(H1N1) (podrazumijeva potrebu za parnim serumima, iz akutne faze bolesti i potom tijekom oporavka, najmanje nakon 10-14 dana

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija unutar sedam dana prije početka bolesti:

— osoba koja je bila u bliskom kontaktu s potvrđenim slučajem infekcije novim virusom gripe A(H1N1) dok je slučaj bio bolestan

— osoba koja je putovala u područje gdje je dokumentiran održivi prijenos novog virusa gripe A(H1N1) s čovjeka na čovjeka

— osoba koja radi u laboratoriju u kojem se testiraju uzorci novog virusa gripe A(H1N1)

Klasifikacija slučajeva

A. **Slučaj koji se istražuje**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i epidemiološke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke I epidemiološke kriterije, s laboratorijskim nalazom koji ukazuje na pozitivnu infekciju gripe A tipa koji nije moguće dalje tipizirati

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu

2.21. LEGIONARSKA BOLEST (*Legionella* spp.)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s upalom pluća

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja:

▼M5

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija bakterija *Legionella* spp. iz uzoraka respiratornih izlučevina ili bilo kojeg s obično sterilnog mjesta

— Detekcija antigena bakterije *Legionella pneumophila* u urinu

— Značajan porast specifičnih antitijela na bakteriju *Legionella pneumophila* serogrupe 1 u uzorcima parnih seruma

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Detekcija antigena bakterije *Legionella pneumophila* u respiratornim izlučevinama ili u plućnom tkivu, npr. metodom izravnog fluorescentnog bojenja antitijela (DFA) uz primjenu reagensa koji sadrže monoklonalna antitijela

— Detekcija nukleinske kiseline bakterija *Legionella* spp. u respiratornim izlučevinama, plućnom tkivu ili na mjestima koja su obično sterilna

— Značajan porast specifičnih antitijela na bakteriju Legionella pneumophila koja ne pripada serogrupi 1 ili na druge vrste *Legionella* spp. u parnim serumima

— Jedan visok titar specifičnih serumskih antitijela na bakteriju *L. pneumophila* serogrupe 1

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije I najmanje jedan laboratorijski kriterij za vjerojatan slučaj

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije I najmanje jedan laboratorijski kriterij za potvrđen slučaj

2.22. LEPTOSPIROZA (*Leptospira* spp.)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutna

— Visoka temperatura

ILI

Najmanje dva od sljedećih jedanaest kriterija:

— Zimica

— Glavobolja

— Bolovi u mišićima (mijalgija)

— Injekcija spojnice

— Hemoragije po koži ili sluznicama

— Osip

— Žutica

— Miokarditis

— Meningitis

— Oštećenje bubrega

— Respiratorni simptomi poput hemoptize

▼M5

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Izolacija bakterije *Leptospira interrogans* ili bilo koje druge od patogenih vrsta *Leptospira* spp. iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Leptospira interrogans* ili bilo koje druge od patogenih vrsta *Leptospira* spp. u kliničkom uzorku

— Dokaz bakterije *Leptospira interrogans* ili bilo koje druge od patogenih vrsta *Leptospira* spp. u kliničkom uzorku metodom imunofluorescencije

— Odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Leptospira interrogans* ili bilo koju drugu od patogenih vrsta *Leptospira* spp.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Izloženost u okolišu

— Izloženost zajedničkom izvoru

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.23. LISTERIOZA (*Listeria monocytogenes*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Listerioza novorođenčadi definirana kao

Mrtvorođenost

ILI

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija u prvom mjesecu života:

— Granulomatosis infantiseptica (septikemični oblik novorođenačke listerioze)

— Meningitis ili meningoencefalitis

— Septikemija

— Dispneja

— Lezije kože, mukoznih membrana ili konjunktiva

— Listerioza u trudnoći koju definira najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Pobačaj, spontani pobačaj, mrtvorođenost ili prijevremeno rođenje

— Visoka temperatura

— Simptomi slični gripi

▼M5

— Drugi oblici listerioze koje definira najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Visoka temperatura

— Meningitis ili meningoencefalitis

— Septikemija

— Lokalizirane infekcije kao npr. artritis, endokarditis i apscesi

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Izolacija bakterije *Listeria monocytogenes* iz uzorka s obično sterilnog mjesta

— Izolacija *L. monocytogenes* iz uzorka s obično nesterilnog mjesta u fetusa, mrtvorođenčeta, novorođenčeta ili rodilje unutar 24 sata od poroda

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos s čovjeka na čovjeka (vertikalan prijenos)

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

Dodatni podaci

Inkubacija traje 3 - 70 dana, najčešće 21 dan

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

ILI

Svaka majka s laboratorijski potvrđenom listeriozom u njezinog fetusa, mrtvorođenčeta ili novorođenčeta

2.24. MALARIJA (*Plasmodium* spp.)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s visokom temperaturom ILI s visokom temperaturom u anamnezi

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Dokaz parazita malarije u krvnim razmazima metodom svjetlosne mikroskopije

— Detekcija nukleinske kiseline plazmodija u krvi

— Detekcija antigena plazmodija

Diferenciju parazita *Plasmodium* spp. treba učiniti ako je moguće

▼M5

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj:** N.P.

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.25. OSPICE (virus ospica)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu

I

— Makulo-papulozni osip

I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

— Kašalj

— Koriza

— Konjunktivitis

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Izolacija virusa ospica iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline virusa ospica u kliničkom uzorku

— Odgovor specifičnih antitijela na virus ospica u serumu ili slini karakterističan za akutnu infekciju

— Identifikacija antigena virusa ospica metodom DFA u kliničkom uzorku, pri čemu se koriste monoklonalna antitijela specifična za virus ospica

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja. U slučaju nedavnog cijepljenja, ispitati na divlji virus.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

▼M5

2.26. MENINGOKOKNA BOLEST, INVAZIVNA (*Neisseria meningitidis*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih simptoma:

— Meningealni znaci

— Petehijski (hemoragijski) osip

— Septički šok

— Septički artritis

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Izolacija bakterije *Neisseria meningitidis* iz uzorka s obično sterilnog mjesta ili iz purpurnih lezija kože

— Izolacija bakterije *Neisseria meningitidis* iz uzorka s obično sterilnog mjesta ili iz purpurnih lezija kože

— Detekcija antigena bakterije *N. meningitidis* u cerebrospinalnoj tekućini (CSF)

— Mikroskopska detekcija gram negativnih diplokoka u cerebrospinalnoj tekućini (CSF)

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

2.27. ZAUŠNJACI, MUMPS (Mumps virus)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutna

— Visoka temperatura

I

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Iznenadni početak bolnog oticanja parotidne žlijezde (jednostrano ili obostrano) ili drugih žlijezda slinovnica bez drugog jasnog uzroka

— Orhitis

— Meningitis

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija virusa mumpsa iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline virusa mumpsa

— Odgovor specifičnih antitijela na virus mumpsa u serumu ili slini karakterističan za akutnu infekciju

▼M5

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

U slučaju nedavnog cijepljenja: svaka osoba kod koje je detektiran divlji soj virusa mumpsa

2.28. HRIPAVAC (*Bordetella pertussis*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan kašalj u trajanju od najmanje dva tjedna

I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

— Paroksizmi kašlja

— Inspiratorno hripanje

— Povraćanje nakon kašljanja

ILI

Svaka osoba kod koje liječnik dijagnosticira hripavac

ILI

Apnoične epizode u dojenčeta

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija bakterije *Bordetella pertussis* iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Bordetella pertussis* u kliničkom uzorku

— Odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Bordetella pertussis*

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

▼M5

2.29. KUGA (*Yersinia pestis*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Bubonska kuga:

— Visoka temperatura

I

— Iznenadni početak bolnog limfadenitisa

Septikemijska kuga:

— Visoka temperatura

Plućna kuga:

— Visoka temperatura

I

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Kašalj

— Bolovi u prsištu

— Hemoptiza

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija bakterije *Yersinia pestis* iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Yersinia pestis* u kliničkom uzorku (antigen F1)

— Odgovor specifičnih antitijela na antigen F1

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Izloženost u laboratoriju (ako postoji mogućnost izloženosti virusu kuge)

— Izloženost zajedničkom izvoru

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

▼M5

2.30. PNEUMOKOKNA(-E) INVAZIVNA(-E) BOLEST(-I) (*Streptococcus pneumoniae*)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija bakterije *Streptococcus pneumoniae* iz uzorka s obično sterilnog mjesta

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Streptococcus pneumoniae* iz uzorka s obično sterilnog mjesta

— Detekcija antigena bakterije *Streptococcus pneumoniae* iz uzorka s obično sterilnog mjesta

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj:** N.P.

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

2.31. POLIOMIJELITIS (DJEČJA PARALIZA) (poliovirus)

Klinički kriteriji

Svaka osoba stara < 15 godina s akutnom flakcidnom paralizom (AFP)

ILI

Svaka osoba kod koje liječnik sumnja na poliomijelitis

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija poliovirusa i intratipska diferencijacija uzročnika — divlji poliovirus (WPV)

— Cjepni soj poliovirusa (VDPV) (za VDPV sličnost s cjepnim virusom u najmanje 85 % nukleotidnih sekvenci dijela VP1)

— Poliovirus sličan Sabinovom soju: intratipska diferencijacija provodi se u laboratoriju za polio akreditiranom od strane Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) (kod VDPV-a je > 1 % do 15 % sekvenci VP1 različito od cjepnog virusa istog serotipa)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Podaci o putovanju u endemsko područje za poliomijelitis ili u područje gdje postoji sumnja na cirkulaciju poliovirusa ili gdje je njegova cirkulacija potvrđena

▼M5

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.32. Q GROZNICA (*Coxiella burnetii*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Visoka temperatura

— Upala pluća

— Hepatitis

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija bakterije *Coxiella burnetii* iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Coxiella burnetii* u kliničkom uzorku

— Odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Coxiella burnetii* (IgG ili IgM faze II)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos sa životinje na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.33. BJESNOĆA (virus bjesnoće - iz roda Lyssavirus)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan akutni encefalomijelitis

I

Najmanje dva od sljedećih sedam kriterija:

— Promjena osjeta na mjestu životinjskog ugriza

— Pareza ili paraliza

— Spazmi mišića gutanja

— Hidrofobija

— Delirij

— Konvulzije

— Anksioznost

▼M5

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Izolacija virusa bjesnoće iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline virusa bjesnoće u kliničkom uzorku (npr.slina ili tkivo mozga)

— Detekcija virusnih antigena metodom DFA u kliničkom uzorku

— Odgovor specifičnih antitijela na virus bjesnoće dokazan u serumu ili cerebrospinalnom likvoru (CSL) testom neutralizacije

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja ili imunizacije.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

— Prijenos sa životinje na čovjeka (životinja kod koje se sumnja na infekciju ili je infekcija potvrđena)

— Izloženost zajedničkom izvoru (ista životinja)

— Prijenos s čovjeka na čovjeka (npr. transplantacija organa)

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.34. RUBEOLA (virus rubeole, virus Rubella)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s naglom pojavom generaliziranog makulopapularnog osipa

I

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

— Cervikalna adenopatija

— Subokcipitalna adenopatija

— Postaurikularna adenopatija

— Artralgija

— Artritis

Laboratorijski kriteriji

— Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja:

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija virusa rubeole iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline virusa rubeole u kliničkom uzorku

— Odgovor specifičnih antitijela (IgG) na virus rubeole u serumu ili slini

▼M5

— Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

— Odgovor specifičnih antitijela (IgM ([10])) na virus rubeole

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Epidemiološka veza

— Ispunjeni laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja i nije nedavno cijepljena

U slučaju nedavnog cijepljenja: svaka osoba kod koje je detektiran divlji soj virusa rubeole

2.35. RUBEOLA, KONGENITALNA (uključujući kongenitalni rubeola sindrom)

Klinički kriteriji

Kongenitalna infekcija rubeolom (KRI)

Klinički se kriteriji ne mogu definirati za KRI

Kongenitalni rubeola sindrom (KRS)

Svako dijete staro < 1 godine ili mrtvorođenče s:

Najmanje dva od stanja navedenih pod (A)

ILI

Jednim iz kategorije (A) i jednim iz kategorije (B)

(A)

— Katarakta

— Kongenitalni glaukom

([10]) Kada postoji sumnja na na rubeolu u trudnoći, zahtijeva se dodatna potvrda pozitivnog rezultata testa na antitijela IgM na virus rubeole (npr. test aviditeta specifičnih antitijela IgG na virus rubeole koji pokazuje niski aviditet). U određenim situacijama, kao što je potvrđena epidemija rubeole, detekcija antitijela IgM na virus rubeole može se smatrati potvrdnom kod osoba koje nisu trudne.

▼M5

— Kongenitalna srčana bolest

— Gubitak sluha

— Pigmentna retinopatija

(B)

— Purpura

— Splenomegalija

— Mikrocefalija

— Zastoj u razvoju

— Meningoencefalitis

— Radiološki nalaz smanjene gustoće kostiju

— Žutica koja započinje unutar 24 sata nakon poroda

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Izolacija virusa rubeole iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline virusa rubeole

— Odgovor specifičnih antitijela (IgM) na virus rubeole

— Perzistencija antitijela IgG na virus rubeole od 6. do 12. mjeseca starosti (barem dva uzorka sa sličnom koncentracijom IgG)

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

Epidemiološki kriteriji

Svako dojenče ili mrtvorođenče čijoj majci se tijekom trudnoće laboratorijski dokaže infekcija rubeolom (prijenos sa čovjeka na čovjeka, vertikalna transmisija)

Klasifikacija slučajeva kongenitalne rubeole

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svako mrtvorođenče ili dojenče koje nije testirano ILI su laboratorijski rezultati negativni, s najmanje jednim od sljedeća dva kriterija:

— Epidemiološka vezu I najmanje jedno od stanja navedenih u kliničkim kriterijima za KRS kategorije „A”

— Ispunjeni klinički kriteriji za KRS

C. **Potvrđen slučaj**

Svako mrtvorođenče koje ispunjava laboratorijske kriterije

ILI

Svako dojenče koje ispunjava kliničke kriterije I najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Epidemiološka veza

— Najmanje jedno od stanja navedenih u kliničkim kriterijima za KRS kategorije „A”

▼M5

2.36. SALMONELOZA (*Salmonella* spp., osim *Salmonella typhi* and *Salmonella paratyphi*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća četiri simptoma:

— Proljev

— Visoka temperatura

— Abdominalna bol

— Povraćanje

Laboratorijski kriteriji

Izolacija bakterije *Salmonella* (osim *Salmonella typhi* i *Salmonella paratyphi*) iz uzorka stolice, urina, s bilo kojeg mjesta na tijelu (npr. inficirana rana) ili s bilo kojeg obično sterilnog mjesta (npr. krv, cerebrospinalna tekućina (CSF), kosti, sinovijalna tekućina itd.).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

— Izloženost u okolišu

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.37. TEŠKI AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM — SARS (SARS-coronavirus, SARS-CoV)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s visokom temperaturom ili s visokom temperaturom u anamnezi

I

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Kašalj

— Otežano disanje

— Kratak dah

I

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Radiološki dokaz upale pluća

— Radiološki dokaz akutnog respiratornog distres sindroma

— Obdukcijski nalaz upale pluća

— Obdukcijski nalaz respiratornog distres sindroma

▼M5

I

Nema druge moguće dijagnoze koja bi mogla u potpunosti objasniti bolest

Laboratorijski kriteriji

— Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja:

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija virusa u kulturi stanica iz bilo kojeg kliničkog uzorka i identifikacija virusa SARS-CoV primjenom metode kao što je RT-PCR

— Detekcija nukleinske kiseline virusa SARS-CoV u najmanje jednom od sljedeća tri:

— Najmanje dva različita klinička uzorka (npr. bris nazofarinksa i stolica)

— Isti klinički uzorak prikupljen u dva ili više navrata tijekom trajanja bolesti (npr. sekvencijski nazofaringealni aspirati)

— Dva različita testa ili ponovljeni RT-PCR koristeći novi RNA ekstrakt iz originalnog kliničkog uzorka prilikom svakog testiranja

— Odgovor specifičnih antitijela na virus SARS-CoV utvrđen na jedan od sljedeća dva načina:

— Serokonverzija utvrđena testom ELISA ili IFA u akutnom i rekonvalescentnom serumu, testiranima istodobno (parni serumi)

— Četverostruki ili veći porast titra antitijela u akutnom i rekonvalescentnom serumu, testiranima istodobno (parni serumi)

— Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Jedan pozitivan test antitijela na virus SARS-CoV

— Pozitivan rezultat PCR-a za SARS-CoV u jednom kliničkom uzorku i jednom testu

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Svaka osoba kod koje je prisutan najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Zaposlena na radnom mjestu povezanom s povećanim rizikom izloženosti virusu SARS-CoV (npr. laboratorijsko osoblje koje radi sa živim virusom SARS-CoV i virusima koji su slični virusu SARS-CoV ili koji pohranjuju kliničke uzorke inficirane virusom SARS-CoV; osoblje koje je u kontaktu s divljim ili drugim životinjama za koje se smatra da su rezervoari virusa SARS-CoV, s njihovim ekskretima ili sekretima itd.)

— Bliski kontakt ([11]) s osobom/osobama kojima je SARS potvrđen ili su u fazi pretraga na SARS

— Podaci o putovanju ili prebivanju u području zahvaćenom epidemijom SARS-a

([11]) Bliskim kontaktom smatra se osoba koja je brinula o pacijentu, živjela s pacijentom ili je bila u direktnom kontaktu s izlučevinama dišnog sustava, tjelesnim tekućinama i/ili ekskretima (npr.fekalije) pacijenta zaraženog SARS-om.

▼M5

— Dva ili više zdravstvenih djelatnika ([12]) iz iste ustanove s kliničkom slikom SARS-a, kod kojih je do bolesti došlo u istom desetodnevnom razdoblju

— Tri ili više osoba (zdravstveni djelatnici i/ili pacijenti i/ili posjetitelji) s kliničkom slikom SARS-a, kod kojih je do bolesti došlo u istom desetodnevnom razdoblju i koji su epidemiološki vezani za istu zdravstvenu ustanovu

Klasifikacija slučajeva za razdoblje između epidemija

U vrijeme epidemije primjenjuje se i u zemljama ili područjima koja nisu zahvaćena

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije I ima epidemiološku vezu I ispunjava laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

C. **Nacionalno potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u nacionalnom referentnom laboratoriju

D. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u referentnom laboratoriju Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za verifikaciju SARS-a

Klasifikacija slučajeva u vrijeme epidemije

Primjenjuje se na zemlju/područje u kojem je za vrijeme epidemije barem jedna osoba laboratorijski potvrđena od strane referentnog laboratorija Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za verifikaciju SARS-a

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije I ima epidemiološku vezu s potvrđenim slučajem ili nacionalno potvrđenim slučajem

C. **Nacionalno potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u nacionalnom referentnom laboratoriju

D. **Potvrđen slučaj**

Jedan od sljedeća tri kriterija:

— Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u referentnom laboratoriju Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za verifikaciju SARS-a

([12]) U ovom kontekstu pojam „zdravstveni radnik” uključuje sve zaposlene u bolnici. Definicija jedinice zdravstvene skrbi u kojoj je došlo do pojave klastera ovisi o lokalnoj situaciji. Veličina jedinice može varirati od cijelog objekta zdravstvenog centra do jednog odjela ili pododjela velike tercijarne bolnice.

▼M5

— Svaki nacionalno potvrđen slučaj s utvrđenom epidemiološkom vezom s lancem prijenosa, ako je barem jedan slučaj nezavisno verificiran od strane referentnog laboratorija Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za verifikaciju SARS-a

— Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj, s utvrđenom epidemiološkom vezom s lancem prijenosa, ako je najmanje jedan slučaj bio nezavisno verificiran od strane referentnog laboratorija Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za verifikaciju SARS-a

2.38. INFEKCIJA BAKTERIJOM *ESHERICHIA COLI* KOJA PROIZVODI SHIGA TOKSIN/VEROCITOTOKSIN (STEC/VTEC)

Klinički kriteriji

Proljev koji izaziva STEC/VTEC

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

— Proljev

— Abdominalna bol

HUS (Hemolitički uremijski sindrom)

Svaka osoba s akutnim zatajenjem bubrega i s ispunjenim najmanje jednim od sljedeća dva kriterija

— Mikroangiopatska hemolitička anemija

— Trombocitopenija

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Izolacija soja *Escherichia coli* koji luči Shigatoksin (Stx) ili nosi gen(e) stx1 ili stx2

— Izolacija bakterije *Escherichia coli* koje luči Shigatoksin (Stx) ili nosi gen(e) stx1 ili stx2

— Izravna detekcija nukleinske kiseline gena stx1 ili stx2 (bez izolacije soja)

— Izravna detakcije slobodnog gena stx u stolici (bez izolacije soja)

Laboratorijski kriterij za potvrdu toksina STEC/VTEC može se primijeniti samo za HUS:

— Odgovor serotip-specifičnih antitijela na bakteriju *Escherichia coli* (LPS)

Ako je moguće potrebno je učiniti izolaciju soja koji proizvodi toksin STEC/VTEC i dodatnu karakterizaciju prema serotipu, fagotipu, eae genima, i podtipovima stx1/stx2.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

— Izloženost u okolišu

▼M5

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj hemolitičkog uremijskog sindroma (HUS) povezanog sa STEC-om**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije za hemolitički uremijski sindrom (HUS)

B. **Vjerojatan slučaj STEC-a/VTEC-a**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj STEC-a/VTEC-a**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.39. ŠIGELOZA (*Shigella* spp.)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća četiri simptoma:

— Proljev

— Visoka temperatura

— Povraćanje

— Abdominalna bol

Laboratorijski kriteriji

— Izolacija bakterija *Shigella* spp. iz kliničkog uzorka

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

— Izloženost u okolišu

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.40. VELIKE BOGINJE (VARIOLA) (virus variole)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

— Visoka temperatura

I

Osip koji karakteriziraju vezikule ili čvrste pustule istog razvojnog stadija i centrifugalne distribucije

▼M5

— Atipični oblici bolesti definirani kao najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Hemoragične lezije

— Plosnate mekane lezije koje se ne razvijaju u vezikule

— Variola bez erupcije

— Blaži oblik

Laboratorijski kriteriji

— Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja:

Najmanje jedan od sljedeća dva laboratorijska testa:

— Izolacija velikih boginja (virusa variole) iz kliničkog uzorka iza koje slijedi sekvenciranje (samo ovlašteni laboratoriji P4)

— Detekcija nukleinske kiseline virusa variole u kliničkom uzorku za koje slijedi sekvenciranje

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

— Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

— Identifikacija djelića virusa orthopox elektronskom mikroskopijom (EM)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost u laboratoriju (ako postoji mogućnost izloženosti virusu variole)

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Epidemiološka veza s potvrđenim slučajem bolesti s prijenosom s čovjeka na čovjeka

— Ispunjeni laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

Tijekom epidemije: svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

2.41. SIFILIS (*Treponema pallidum*)

Klinički kriteriji

— Primarni sifilis

Svaka osoba s jednim ili više čankira (čireva), najčešće bezbolnih, u genitalnom, perinealnom ili analnom području, području usta, ždrijela ili drugdje izvan genitalnog područja

▼M5

— Sekundarni sifilis

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih pet kriterija:

— Difuzni makulo-papulozni osip koji često zahvaća dlanove i stopala

— Generalizirana limfadenopatija

— Condyloma lata (široki, plosnati kondilomi)

— Enantem

— Difuzna alopecija

— Rani latentni sifilis (< 1 godine)

Prisutnost simptoma kompatibilnih sa simptomima ranog stadija sifilisa zabilježena u anamnezi za zadnjih 12 mjeseci.

— Kasni latentni sifilis (> 1 godine)

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije (specifični serološki testovi)

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri laboratorijska testa:

— Dokaz Treponeme pallidum u eksudatima lezija ili tkivima pomoću mikroskopije u tamnom polju

— Dokaz Treponeme pallidum u eksudatima lezija ili tkivima metodom izravne florescencije antitijela (DFA)

— Dokaz Treponeme u eksudatima lezija ili tkivima metodom PCR

— Detekcija antitijela na bakteriju Treponeme pallidum testovima probira (TPHA, TPPA ili EIA) i dodatna detekcija antitijela Tp-IgM (testovima IgM- ELISA, IgM imunoblot ili 19S-IgMFTA-abs) - potvrđeno drugim testom IgM

Epidemiološki kriteriji

— Primarni/sekundarni sifilis

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt)

— Rani latentni sifilis (< 1 godine)

Epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt) u zadnjih 12 mjeseci

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

▼M5

2.42. SIFILIS, KONGENITALNI I NEONATALNI

Klinički kriteriji

Svako dijete mlađe od 2 godine s barem jednim od sljedećih deset kriterija:

— Hepatosplenomegalija

— Mukokutane lezije

— Condyloma lata (široki, plosnati kondilomi)

— Perzistirajući rinitis

— Žutica

— Pseudoparaliza (radi periostitisa i osteohondritisa)

— Zahvaćenost središnjeg živčanog sustava

— Anemija

— Nefrotički sindrom

— Pothranjenost

Laboratorijski kriteriji

— Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja:

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Dokaz bakterije Treponeme pallidum u pupkovini, placenti, nosnom iscjetku ili kožnim lezijama mikroskopskim pregledom u tamnom polju

— Dokaz bakterije Treponeme pallidum u pupkovini, placenti, nosnom iscjetku ili kožnim lezijama testom DFA-TP

— Detekcija specifičnih antitijela IgM (FTA-abs, EIA) na bakteriju Treponeme pallidum

I reaktivnim netreponemskim testovima (VDRL, RPR) u serumu djeteta

— Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Rezultat reaktivnog testa VDRL u cerebrospinalnoj tekućini (test VDRL-CSF)

— Reaktivni ne-treponemski i treponemski serološki testovi u majčinom serumu

— Titar netreponemskih antitijela djeteta četverostruko ili više od četverostruko je veći od titra antitijela u majčinom serumu

Epidemiološki kriteriji

Svako dijete za koje postoji epidemiološki podatak o prijenosu s čovjeka na čovjeka (vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svako dijete koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Epidemiološka veza

— Ispunjeni laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

▼M5

C. **Potvrđen slučaj**

Svako dijete koje ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

2.43. TETANUS (*Clostridium tetani*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Bolne kontrakcije mišića, primarno mišića vilice i vrata koje dovode do spazma lica poznatog kao trizmus i „risus sardonicus”

— Bolne kontrakcije mišića trupa

— Generalizirani spazmi, često položaj opistotonus

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Izolacija bakterije *Clostridium tetani* iz uzorka s inficiranog mjesta

— Detekcija toksina tetanusa u uzorku seruma

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.44. KRPELJNI ENCEFALITIS (virus TBE)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s simptomima upale CNS-a (npr. meningitis, meningoencefalitis, encefalomijelitis, encefaloradikulitis).

Laboratorijski kriteriji ([13])

— Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja:

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

— Antitijela IgM i IgG specifična za virus TBE, u krvi

— Antitijela IgM specifična za virus TBE, u cerebrospinalnoj tekućini (CSF)

— Serokonverzija ili četverostruki porast specifičnih antitijela na virus TBE u parnim uzorcima seruma

— Detekcija nukleinske kiseline virusa TBE u kliničkom uzorku

([13]) Serološke rezultate treba tumačiti prema cjepnom statusu i prijašnjem izlaganju drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.

▼M5

— Izolacija virusa TBE iz kliničkog uzorka

— Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Detekcija antitijela IgM na virus TBE u jednom uzorku seruma

Epidemiološki kriteriji

Izloženost zajedničkom izvoru (nepasterizirani mliječni proizvodi)

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj,

ILI

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

2.45. TOKSOPLAZMOZA, KONGENITALNA (*Toxoplasma gondii*)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Dokaz *T.gondii* u tjelesnim tkivima ili tekućinama

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Toxoplasma gondii* u kliničkom uzorku

— Odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Toxoplasma gondii* (IgM, IgG, IgA) u novorođenčeta

— Trajno stabilni titrovi IgG-a na bakteriju *Toxoplasma gondii* u dojenčeta (starog < 12 mjeseci)

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj:** N.P.

C. **Potvrđen slučaj**

Svako dojenče koje ispunjava laboratorijske kriterije

2.46. TRIHINELOZA (*Trichinella* spp.)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje su prisutna najmanje tri od sljedećih šest kriterija:

— Visoka temperatura

— Mišićna osjetljivost i bol

▼M5

— Proljev

— Edem lica

— Eozinofilija

— Hemoragije spojnice, mrežnice i pod noktima

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Dokaz larvi *Trichinella* u uzorku tkiva dobivenog biopsijom mišića

— Odgovor specifičnih antitijela na larve *Trichinella* (test IFA, ELISA ili Western Blot)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

— Izloženost kontaminiranoj hrani (meso)

— Izloženost zajedničkom izvoru

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.47. TUBERKULOZA (*Mycobacterium tuberculosis* complex)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima jedan od sljedeća dva kriterija:

— Znakovi, simptomi i/ili radiološki nalazi aktivne tuberkuloze bilo koje lokalizacije

I

— Liječnikova odluka da osobu liječi standardiziranom antutuberkuloznom terapijom

ILI

Slučaj otkriven poslije smrti, s patološkim nalazom aktivne tuberkuloze, kojem bi bila indicirana terapija antituberkuloticima da je bolest bila otkrivena prije smrti bolesnika.

Laboratorijski kriteriji

— Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja:

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Izolacija kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* (osim BCG-a M. bovis) iz bilo kojeg kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* u kliničkom uzorku I pozitivan mikroskopski nalaz na acidorezistentne bacile ili pozitivan nalaz dobiven jednakovrijednom metodom fluorescentnog bojenja bacila uz primjenu svjetlosnog mikroskopa

▼M5

— Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Pozitivan mikroskopski nalaz na acidorezistentne bacile ili pozitivan nalaz dobiven jednakovrijednom metodom fluorescentnog bojenja bacila uz primjenu svjetlosnog mikroskopa

— Detekcija nukleinske kiseline kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* u kliničkom uzorku

— Histološki nalaz granuloma

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

2.48. TULARAEMIJA (*Francisella tularensis*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

— *Ulceroglandularna tularemija*

— Kožni ulkus

I

— Regionalna limfadenopatija

— *Glandularna tularemija*

— Povećani i bolni limfni čvorovi bez vidljivog ulkusa

— *Okuloglandularna tularemija*

— Konjunktivitis

I

— Regionalna limfadenopatija

— *Orofaringealna tularemija*

— Cervikalna limfadenopatija

I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

— Stomatitis

— Faringitis

— Tonzilitis

— *Intestinalna tularemija*

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Abdominalna bol

— Povraćanje

— Proljev

— *Plućna tularemija*

— Upala pluća

▼M5

— *Tifoidna tularemija*

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Visoka temperatura bez ranih lokalnih znakova i simptoma

— Septikemija

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

— Izolacija bakterije *Francisella tularensis* iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline bakterije *Francisella tularensis* u kliničkom uzorku

— Odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Francisella tularensis*

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.49. TIFUSNA/PARATIFUSNA GROZNICA (*Salmonella typhi/paratyphi*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

— Pojava trajne visoke temperature

— Najmanje dva od sljedećih sedam kriterija:

— Glavobolja

— Relativna bradikardija

— Neproduktivni kašalj

— Proljev, konstipacija, nelagoda ili abdominalni bolovi

Paratifusna groznica ima kliničke znakove slične tifusnoj groznici, no obično blažeg intenziteta.

Laboratorijski kriteriji

— Izolacija bakterije *Salmonella typhi* ili *paratyphi* iz kliničkog uzorka

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće

▼M5

Klasifikacija slučajeva

A. **Mogući slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.50. VIRUSNE HEMORAGIJSKE GROZNICE (VHF)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

— Visoka temperatura

— Hemoragijske manifestacije različitih oblika koje mogu dovesti i do višestrukog zatajivanja organa

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Izolacija specifičnog virusa iz kliničkog uzorka

— Detekcija nukleinske kiseline specifičnog virusa u kliničkom uzorku i genotipizacija

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Putovanje u zadnjih 21 dan u područje za koje se zna ili vjeruje da je u njemu bilo pojave slučajeva virusne hemoragijske groznice

— Kontakt u zadnjih 21 dan s vjerojatnim ili potvrđenim slučajem virusne hemoragijske groznice (VHF) kod kojeg je bolest nastupila u zadnjih 6 mjeseci

Klasifikacija slučajeva

A. **Mogući slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

2.51. GROZNICA ZAPADNOG NILA (WEST NILE GROZNICA) (infekcija virusom Zapadnog Nila, WNV)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu

ILI

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Encefalitis

— Meningitis

▼M5

Laboratorijski kriteriji

— Laboratorijski test za potvrdu slučaja:

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

— Izolacija virusa Zapadnog Nila (WNV) iz krvi ili cerebrospinalne tekućine (CSF)

— Detekcija nukleinske kiseline virusa Zapadnog Nila (WNV) u krvi ili cerebrospinalnoj tekućini (CSF)

— Odgovor antitijela (IgM) specifičnih za virus Zapadnog Nila (WNV), u cerebrospinalnoj tekućini (CSF)

— Visoki titar IgM antitijela na virus Zapadnog Nila (WNV) I detekcija IgG antitijela na virus Zapadnog Nila (WNV) I potvrda neutralizacijom

— Laboratorijski test za vjerojatan slučaj:

Specifičan odgovor na virus Zapadnog Nila (WNV) u serumu

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja protiv flavivirusa

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

— Prijenos sa životinje na čovjeka (stalni ili kraći boravak ili izloženost komarcima u područjima gdje je virus Zapadnog Nila (WNV) endemičan kod konja ili ptica)

— Prijenos s čovjeka na čovjeka (vertikalan prijenos, transfuzija krvi, transplantati)

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Epidemiološka veza

— Laboratorijski test za vjerojatan slučaj:

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

2.52. ŽUTA GROZNICA (virus žute groznice)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu

I

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

— Žutica

— Generalizirana krvarenja

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

— Izolacija virusa žute groznice iz kliničkog uzorka

— Detakcija nukleinske kiseline virusa žute groznice

▼M5

— Detakcija antigena virusa žute groznice

— Odgovor specifičnih antitijela na virus žute groznice

— Nalaz tipičnih histopatoloških lezija jetre na obdukciji

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja protiv flavivirusa

Epidemiološki kriteriji

Putovanje u zadnjih tjedan dana u područje za koje se zna ili vjeruje da je u njemu bilo pojave slučajeva žute groznice

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

U slučaju nedavnog cijepljenja: svaka osoba kod koje je detektiran divlji soj virusa žute groznice

2.53. JERSINIOZA (*Yersinia enterocolitica*, *Yersinia pseudotuberculosis*)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih pet kriterija:

— Visoka temperatura

— Proljev

— Povraćanje

— Abdominalna bol (pseudoapendicitis)

— Tenezmi

Laboratorijski kriteriji

— Izolacija patogene bakterije *Yersinia enterocolitice* ili *Yersinia pseudotuberculosis* iz kliničkog uzorka

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

— Prijenos s čovjeka na čovjeka

— Izloženost zajedničkom izvoru

— Prijenos sa životinje na čovjeka

— Izloženost kontaminiranoj hrani

Klasifikacija slučajeva

A. **Moguć slučaj:** N.P.

B. **Vjerojatan slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

▼M5

C. **Potvrđen slučaj**

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

3. **DEFINICIJE SLUČAJEVA POSEBNIH ZDRAVSTVENIH STANJA**

3.1. OPĆA DEFINICIJA SLUČAJA BOLNIČKE INFEKCIJE (ILI „INFEKCIJE POVEZANE SA ZDRAVSTVENOM SKRBI")

Bolnička infekcija povezana s trenutačnim boravkom u bolnici definira se kao infekcija koja odgovara jednoj od definicija slučajeva I

— kod koje su se simptomi pojavili treći dan nakon prijema u bolnicu ili kasnije (dan prijema = prvi dan) ILI

— kod koje je pacijent bio operiran prvi ili drugi dan i kod njega su se prije trećeg dana pojavili simptomi infekcije kirurške rane ILI

— kod koje je prvi ili drugi dan stavljeno invazivno medicinsko sredstvo koje je prije trećeg dana uzrokovalo infekciju povezanu sa zdravstvenom skrbi (HAI)

Bolnička infekcija povezana s prijašnjim boravkom u bolnici koji je u tijeku definira se kao infekcija koja odgovara jednoj od definicija slučajeva I

I

— kod koje pacijent pokazuje znakove infekcije ali je bio ponovo primljen manje od dva dana nakon prethodnog primanja u bolnicu za akutnu njegu

ILI

— kod koje je pacijent bio primljen s infekcijom koja odgovara definiciji slučaja infekcije kirurške rane (SSI), tj. infekcija kirurške rane pojavila se unutar razdoblja od 30 dana po operaciji (ili je, kad se radi o operaciji koja uključuje implantat, u razdoblju od godine dana po operaciji došlo do duboke infekcije ili infekcije organa/međuorganskih prostora) i pacijent ili ima simptome koji odgovaraju definiciji slučaja i/ili je podvrgnut antimikrobnom tretmanu za tu infekciju

ILI

— kod koje je pacijent bio primljen (ili su se kod njega u dva dana razvili simptomi) s infekcijom bakterijom *Clostridium difficile* manje od 28 dana od prethodnog otpusta iz bolnice za akutnu njegu.

U svrhu praćenja prevalencije bolničkih infekcija u određenom momentu, aktivna bolnička infekcija koja je prisutna na dan kontrolnog pregleda definira se kao infekcija kod koje su znakovi i simptomi infekcije prisutni na dan kontrolnog pregleda ili su bili prisutni u prošlosti, a pacijent se na dan pregleda (još uvijek) liječi od te infekcije. Prisutnost simptoma i znakova treba provjeriti prije početka liječenja, kako bi se utvrdilo odgovara li liječena infekcija jednoj od definicija slučajeva bolničke infekcije.

3.1.1. *BJ: INFEKCIJA KOSTIJU I ZGLOBOVA*

BJ-KOST: Osteomijelitis

Za osteomijelitis mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka kosti

— Kod pacijenta su izravnim pregledom kosti tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđeni dokazi osteomijelitisa

▼M5

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), lokalne otekline, osjetljivost, toplina ili iscjedak na mjestu gdje se sumnja na infekciju kosti

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnik izoliran iz krvi

— pozitivan test na antigen u krvi (npr. bakterije Haemophilus.influenzae, Streptococcus pneumoniae)

— radiološki dokaz infekcije (npr. abnormalan nalaz rendgena (RTG), kompjutorizirane tomografije (CT), magnetske rezonance (MR), scintigrafije [galij, tehnecij itd.]).

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Medijastinitis koji se pojavi nakon operacije srca i praćen je osteomijelitisom treba prijaviti kao infekciju kirurške rane - organa/međuorganskih prostora (SSI-O).

BJ-JNT: Infekcija zgloba ili burze

Za infekcije zgloba ili burze mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka zglobne tekućine ili biopsijom sinovijalne membrane

— Kod pacijenta su pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđeni dokazi infekcije zgloba ili burze

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: bol u zglobovima, otekline, osjetljivost, toplina ili znakovi efuzije ili ograničena gibljivost zgloba

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— pri bojenju zglobne tekućine metodom po Gramu vidljivi uzročnici i leukociti

— pozitivan test na antigen u krvi, urinu i zglobnoj tekućini

— stanični profil i kemijske značajke zglobne tekućine kompatibilne su s infekcijom i ne objašnjava is osnovni reumatološki poremećaj

— radiološki dokaz infekcije (npr. abnormalan nalaz rendgena (RTG), kompjutorizirane tomografije (CT), magnetske rezonance (MR), scintigrafije [galij, tehnecij itd.]).

BJ-DISK: Infekcija prostora vertebralnog diska

Za infekciju prostora vertebralnog diska mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka tkiva iz prostora vertebralnog diska, dobivenog tijekom kirurškog zahvata ili iglenom aspiracijom

— Kod pacijenta su pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđeni dokazi infekcije prostora vertebralnog diska

▼M5

— Pacijent ima visoku temperaturu (> 38 °C) bez drugih znanih uzroka ili bola u zahvaćenom prostoru vertebralnog diska

— I radiološki dokaz infekcije (npr. abnormalan nalaz rendgena (RTG), kompjutorizirane tomografije (CT), magnetske rezonance (MR), scintigrafije [galij, tehnecij itd.]).

Pacijent ima visoku temperaturu (> 38 °C) bez drugih znanih uzroka ili bola u zahvaćenom prostoru vertebralnog diska

— I pozitivan test na antigen u krvi ili urinu (npr. *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae*, *Neisseria meningitidis*, ili *Streptococcus* grupe B).

3.1.2. *BSI: INFEKCIJA KRVOTOKA*

BSI: Laboratorijski potvrđena infekcija krvotoka

Jedna krvna kultura pozitivna na dokazani patogen

ILI

Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma: visoka temperatura (> 38 °C), zimica ili hipotenzija (niski krvni tlak)

I dvije krvne kulture pozitivne na zajednički kožni kontaminant (iz dva zasebna uzorka krvi, obično u 24 sata)

Kožni kontaminanti = koagulaza negativni stafilokoki, Micrococcus spp., *Propionibacterium acnes*, *Bacillus* spp., *Corynebacterium* spp.

Izvor infekcije krvotoka:

— Infekcija povezana s kateterom: isti mikroorganizam izoliran je s katetera ili se simptomi poboljšaju u 48 sati po odstranjivanju katetera (C-PVC: periferni venski kateter, C-CVC: centralni venski kateter (napomena: infekciju krvotoka povezanu s centralnim ili perifernim venskim kateterom (C-CVC ili C-PVC BSI) treba u slučaju mikrobiološke potvrde prijaviti kao mikrobiološki potvrđenu infekciju krvotoka, povezanu s centralnim ili perifernim venskim kateterom (CRI3-CVC odnosno CRI3-PVC); vidjeti definiciju za mikrobiološki potvrđenu infekciju krvotoka, povezanu s centralnim ili perifernim venskim kateterom (CRI3)).

— Sekundarna infekcija koja je posljedica druge infekcije: isti je mikroorganizam izoliran s drugog mjesta infekcije ili postoji čvrsti klinički dokaz da je infekcija krvotoka sekundarna te da je izazvana infekcijom na drugom mjestu, invazivnim dijagnostičkim postupkom ili stranim tijelom

  — Plućna infekcija (S-PUL)

  — Infekcija mokraćnog sustava (S-UTI)

  — Infekcija probavnog sustava (S-DIG)

  — SSI (S-SSI): infekcija kirurške rane

  — Infekcija kože i mekih tkiva (S-SST)

  — Infekcije na drugim mjestima (S-OTH)

— Infekcija nepoznatog podrijetla (UO): išta od navedenoga, infekcija krvotoka nepoznatog podrijetla (provjera tijekom testa, ali izvor nije pronađen)

— Nepoznat izvor infekcije: Informacija o izvoru infekcije krvotoka nema ili su manjkave

▼M5

3.1.3. *CNS: INFEKCIJA SREDIŠNJEG ŽIVČANOG SUSTAVA*

CNS-IC: Intrakranijalna infekcija (apsces mozga, subduralna ili epiduralna infekcija, encefalitis)

Za intrakranijalnu infekciju mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka moždanog tkiva ili tvrde moždane ovojnice (dura mater)

— Kod pacijenta su pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđeni dokazi intrakranijalne infekcije

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: glavobolja, vrtoglavica, visoka temperatura (> 38 °C), lokalizirani neurološki znakovi

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je mikroskopskim pregledom uzorka mozga ili tkiva u kojem se razvio apsces, dobivenog iglenom aspiracijom ili biopsijom tijekom kirurškog zahvata ili autopsije, utvrđena prisutnost uzročnika

— pozitivan test na antigen u krvi ili urinu

— radiološki dokaz infekcije (npr. abnormalan nalaz ultrazvuka, kompjutorizirane tomografije (CT), magnetske rezonance (MR), radionukleidnog snimanja mozga ili angiograma).

— jedan dijagnostički titar antitijela (IgM) ili četverostruki porast titra antitijela (IgG) na patogen u parnim serumima

I ako se dijagnoza postavi prije smrti, liječnik propisuje odgovarajuću antimikrobnu terapiju.

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Ako su meningitis i apsces mozga prisutni zajedno, infekciju treba prijaviti kao IC

CNS-MEN: Meningitis ili ventrikulitis

Za meningitis ili ventrikulitis mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka cerebrospinalne tekućine

— Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), glavobolja, ukočenost vrata, meningealni znakovi, znakovi oštećenja kranijalnog živca ili iritabilnost

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— povećan broj leukocita, povišene vrijednosti bjelančevina i/ili smanjene vrijednosti glukoze u cerebrospinalnoj tekućini (CSF)

— uzročnici vidljivi pri bojenju cerebrospinalne tekućine metodom po Gramu

— uzročnik izoliran iz krvi

— pozitivan test na antigen u cerebrospinalnoj tekućini (CSF), krvi ili urinu

— jedan dijagnostički titar antitijela (IgM) ili četverostruki porast titra antitijela (IgG) na patogen u parnim serumima

▼M5

I ako se dijagnoza postavi prije smrti, liječnik propisuje odgovarajuću antimikrobnu terapiju.

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— Infekciju nakon ugradnja šanta za cerebrospinalnu tekućinu (CSF) treba prijaviti kao infekciju kirurške rane (SSI) ako se pojavi do jedne godine od ugradnje; ako se pojavi kasnije ili nakon manipuliranja šantom ili pristupanja šantu treba je prijaviti kao CNS-MEN

— Meningoencefalitis treba prijaviti kao CNS-MEN

— Spinalni apsces s meningitisom treba prijaviti kao MEN

CNS-SA: Spinalni apsces bez meningitisa

Za apsces spinalnog epiduralnog ili subduralnog prostora, bez zahvaćenosti cerebrospinalne tekućine ili susjednih koštanih struktura, mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka apscesa u spinalnom epiduralnom ili subduralnom prostoru

— Kod pacijenta je pregledom tijekom kirurškog zahvata ili autopsije uočen apsces u spinalnom epiduralnom ili subduralnom prostoru ili su histopatološkom pretragom utvrđeni dokazi apscesa

— Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), bol u leđima, fokalna osjetljivost, radikulitis, parapareza ili paraplegija

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnik izoliran iz krvi

— radiološki dokaz spinalnog apscesa (npr. abnormalan nalaz mijelografije, ultrazvuka, kompjutorizirane tomografije (CT), magnetske rezonance (MR) ili drugih snimanja [galij, tehnecij itd.]).

I ako se dijagnoza postavi prije smrti, liječnik propisuje odgovarajuću antimikrobnu terapiju

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Spinalni apsces s meningitisom treba prijaviti kao meningitis (CNS-MEN)

3.1.4. *CRI: INFEKCIJA POVEZANA S KATETEROM* ([14])

CRI1-CVC: Lokalna infekcija povezana s centralnim venskim kateterom (CVC) (nema pozitivne krvne kulture)

— kvantitativna kultura s centralnog venskog katetera (CVC) $\geq 10^3$ CFU/ml ili polukvantitativna kultura s centralnog venskog katetera (CVC) > 15 CFU

— I gnoj/upala na mjestu insercije (umetanja) ili u području tunela

CRI1-PVC: Lokalna infekcija povezana s perifernim venskim kateterom (PVC) (nema pozitivne krvne kulture)

— kvantitativna kultura s perifernog venskog katetera (PVC) $\geq 10^3$ CFU/ml ili polukvantitativna kultura s perifernog venskog katetera (PVC) > 15 CFU

— I gnoj/upala na mjestu insercije (umetanja) ili u području tunela

([14]) CVC = centralni venski kateter, PVC = periferni venski kateter.
Kolonizacija centralnog venskog katetera se ne prijavljuje. Mikrobiološki potvrđena infekcija krvotoka (CRI3) povezana s centralnim ili perifernim venskim kateterom (CRI3-CVC ili CRI3-PVC) isto je tako infekcija krvotoka čiji je izvor centralni odnosno periferni venski kateter (C-CVC odnosno C-PVC); međutim kada se prijavljuje CRI3, infekcija krvotoka (BSI) se ne prijavljuje u okviru praćenja prevalencije u određenom momentu; mikrobiološki potvrđenu infekciju krvotoka (BSI) koja je povezana s kateterom treba prijaviti kao CRI3.

▼M5

CRI2-CVC: Opća infekcija povezana s centralnim venskim kateterom (CVC) (nema pozitivne krvne kulture)

— kvantitativna kultura s centralnog venskog katetera (CVC) ≥ 10^3 CFU/ml ili polukvantitativna kultura s centralnog venskog katetera (CVC) > 15 CFU

— I poboljšanje kliničkih znakova u 48 sati po odstranjivanju katatera

CRI2-PVC: Opća infekcija povezana s perifernim venskim kateterom (PVC) (nema pozitivne krvne kulture)

— kvantitativna kultura s perifernog venskog katetera (PVC) ≥ 10^3 CFU/ml ili polukvantitativna kultura s perifernog venskog katetera (PVC) > 15 CFU

— I poboljšanje kliničkih znakova u 48 sati po odstranjivanju katatera

CRI3-CVC: mikrobiološki potvrđena infekcija krvotoka povezana s centralnim venskim kateterom (CVC)

— Pojava infekcije krvotoka (BSI) 48 sati prije ili nakon odstranjivanja katetera

I pozitivna kultura s istim mikroorganizmom kod jednog od sljedećih testova:

— kvantitativna kultura s centralnog venskog katetera (CVC) ≥ 10^3 CFU/ml ili polukvantitativna kultura s centralnog venskog katetera (CVC) > 15 CFU

— omjer kvantitativne krvne kulture kod uzorka krvi s centralnog venskog katetera (CVC)/perifernog uzorka krvi > 5

— diferencijalno kašnjenje pozitivnih krvnih kultura: kultura uzorka krvi s centralnog venskog katetera (CVC) pozitivna dva ili više sati prije nego kultura periferne krvi

— pozitivna kultura s istim mikroorganizmom iz uzorka s gnoja s mjesta insercije (umetanja)

CRI3-PVC: mikrobiološki potvrđena infekcija krvotoka povezana s perifernim venskim kateterom (PVC)

Pojava infekcije krvotoka (BSI) 48 sati prije ili nakon odstranjivanja katetera

I pozitivna kultura s istim mikroorganizmom kod jednog od sljedećih testova:

— kvantitativna kultura s perifernog venskog katetera (PVC) ≥ 10^3 CFU/ml ili polukvantitativna kultura s perifernog venskog katetera (PVC) > 15 CFU

— pozitivna kultura s istim mikroorganizmom iz uzorka s gnoja s mjesta insercije (umetanja)

3.1.5. *CVS: INFEKCIJA KARDIOVASKULARNOG SUSTAVA*

CVS-VASC: Arterijska ili venska infekcija

Za arterijsku infekciju mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka tkiva arterija ili vena odstranjenih kirurškim zahvatom

— I krvna kultura nije napravljena ili uzročnik nije izoliran iz krvi

— Kod pacijenta su pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđeni dokazi dokazi arterijske ili venske infekcije

▼M5

— Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), bol, eritem ili vrućina na mjestu zahvaćenom infekcijom

— I više od 15 kolonija uzgojenih od uzorka s vrha intravaskularne kanile polukvantitativnom metodom

— I krvna kultura nije napravljena ili uzročnik nije izoliran iz krvi

— Kod pacijenta se na mjestu zahvaćenom infekcijom pojavio gnojni iscjedak

— I krvna kultura nije napravljena ili uzročnik nije izoliran iz krvi

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Infekcije na mjestu ugradnje arteriovenskog transplantata ili umetanja šanta ili fistule ili intravaskularne kanile, bez uzročnika izoliranih iz uzorka krvi treba prijaviti kao arterijsku ili vensku infekciju (CVS-VASC)

CVS-ENDO: Endokarditis

Za endokarditis prirodnog ili umjetnog srčanog zaliska mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka zaliska ili vegetacije

— Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), novi ili promjenjivi šum, pojava embolija, promjene na koži, (npr. petehije, splinter hemoragije, bolni potkožni čvorovi) kongestivno zatajenje srca ili abnormalnosti srčane provodljivosti

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— *izolacija uzročnika iz dvije ili više krvnih kultura*

— uzročnici vidljivi pri bojenju zaliska metodom po Gramu kada je kultura negativna ili nije napravljena

— pregledom tijekom kirurškog zahvata ili autopsije utvrđena prisutnost vegetacije na zaliscima

— I pozitivan test na antigen u krvi ili urinu (npr. *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae*, *Neisseria meningitidis*, ili *Streptococcus* grupe B).

— na ultrazvuku srca (ehokardiogramu) vidljivi znakovi nove vegetacije

I ako se dijagnoza postavi prije smrti, liječnik propisuje odgovarajuću antimikrobnu terapiju

CVS-CARD: Miokarditis ili perikarditis

Za meningitis ili ventrikulitis mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka perikardijalnog tkiva ili perikardijalne tekućine, dobivenog iglenom aspiracijom ili tijekom kirurškog zahvata

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), bol u prsima, paradoksikalni puls ili povećanje srca

▼M5

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— abnormalan EKG koji upućuje na miokarditis ili perikarditis

— pozitivan test na antigen u krvi (npr. *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae*)

— histološkim pregledom srčanog tkiva utvrđeni dokazi miokarditisa ili perikarditisa

— četverostruki porast tipski specifičnih antitijela, sa ili bez izolacije virusa iz ždrijela (farinksa) ili stolice

— perikardijalna efuzija identificirana ultrazvukom srca (ehokardiogramom), kompjutoriziranom tomografijom (CT), magnetskom rezonancom (MR) ili angiografijom

CVS-MED: Medijastinitis

Za medijastinitis mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka medijastinalnog tkiva ili tekućine, dobivenog tijekom kirurškog zahvata ili iglenom aspiracijom

— Kod pacijenta su pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđeni dokazi medijastinitisa

— Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), bol u prsima ili nestabilnost sternuma

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— gnojni iscjedak iz medijastinalnog područja

— uzročnik izoliran iz krvi ili iscjetka iz medijastinalnog područja

— proširenje medijastinuma vidljivo na rendgenskim snimkama

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Medijastinitis koji se pojavi nakon operacije srca i praćen je osteomijelitisom treba prijaviti kao infekciju kirurške rane - organa/međuorganskih prostora (SSI-O).

3.1.6. *EENT: INFEKCIJA OKA, UHA, NOSA, GRLA ILI USTA*

EENT-CONJ: Konjunktivitis

Za konjunktivitis mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka gnojnog eksudata dobivenog iz konjunktiva ili susjednih tkiva kao što su tkivo vjeđa, rožnica, Meibomovih žlijezda ili lakrimalnih (suznih) žlijezda

— Kod pacijenta se javlja bol ili crvenilo u području konjunktive ili oko očiju

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— leukociti i uzročnici vidljivi pri bojenju eksudata metodom po Gramu

— gnojni eksudati

— pozitivan test na antigen u eksudatu ili uzorku dobivenom struganjem konjunktive (npr. test ELISA ili IF za bakteriju *Chlamydia trachomatis*, virus herpes simpleks, adenovirus),

▼M5

— kod mikroskopskog pregleda eksudata ili strugotina konjunktive vidljive velike stanice s više jezgri

— pozitivna virusna kultura

— jedan dijagnostički titar antitijela (IgM) ili četverostruki porast titra antitijela (IgG) na patogen u parnim serumima

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— Druge infekcije očiju treba prijaviti kao EENT-EYE.

— Kemijski konjunktivitis uzrokovan srebrnim nitratom (AgNO3) ne prijavljuje se kao infekcija povezana sa zdravstvenom skrbi

— Konjunktivitis koji se javlja kao dio šire rasprostranjene virusne bolesti se ne prijavljuje (npr. ospica, vodenih kozica ili infekcija gornjeg dišnog sustava (URI))

EENT-EYE: Infekcije oka, osim konjunktivitisa

Za infekciju oka, osim konjunktivitisa, mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka prednje ili stražnje očne komore ili staklovine

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: bol u oku, smetnje vida ili hipopion

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— liječnička dijagnoza infekcije oka

— pozitivan test na antigen u krvi (npr. *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae*)

— uzročnik izoliran iz krvi

EENT-EAR: Infekcija uha i mastoida

Za infekcije uha i mastoida mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

Za infekciju vanjskog uha (*otitis externa*) mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka gnojnog iscjetka iz ušnog kanala

— Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), bol, crvenilo ili iscjedak iz ušnog kanala

— I uzročnici vidljivi pri bojenju gnojnog iscjetka metodom po Gramu

Za infekciju srednjeg uha (*otitis media*) mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka tekućine iz srednjeg uha, dobivenog timpanocentezom ili tijekom kirurškog zahvata

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), bol u bubnjiću, upala, povlačenje ili smanjena pokretljivost bubnjića, ili tekućina iza bubnjića

▼M5

Za infekciju unutarnjeg uha (*otitis interna*) mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka tekućine iz unutarnjeg uha, dobivenog tijekom kirurškog zahvata

— Pacijent ima liječničku dijagnozu infekcije unutarnjeg uha

Za **mastoiditis** mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka gnojnog iscjetka iz mastoida

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), bol, osjetljivost, eritem, glavobolja ili facijalna paraliza

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnici vidljivi pri bojenju gnojnog materijala iz mastoida metodom po Gramu

— pozitivan test na antigen u krvi

EENT-ORAL: Infekcija u usnoj šupljini (usta, jezik ili desni)

Za infekcije usne šupljine mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka gnojnog materijala iz tkiva usne šupljine

— Kod pacijenta je izravnim pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđen apsces ili drugi dokaz infekcije usne šupljine

— Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: apsces, ulceracija ili bijele izbočine na upaljenoj sluznici ili plak na usnoj sluznici

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnici vidljivi pri bojenju metodom po Gramu

— pozitivan nalaz bojenjem kalijevim hidroksidom (KOH)

— kod mikroskopskog pregleda strugotina sluznice vidljive velike stanice s više jezgri

— pozitivan test na antigen u usnim izlučevinama

— jedan dijagnostički titar antitijela (IgM) ili četverostruki porast titra antitijela (IgG) na patogen u parnim serumima

— liječnička dijagnoza infekcije i liječenje topikalnom ili oralnom protugljivičnom terapijom

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Primarne infekcije usne šupljine virusom herpes simpleks, povezane sa zdravstvenom skrbi treba prijaviti kao infekcije usne šupljine (EENT-ORAL); ponavljajuće herpesne infekcije nisu povezane sa zdravestvenom skrbi

▼M5

EENT-SINU: Sinusitis

Za sinusitis mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka gnojnog materijala iz sinusne šupljine

— Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), bol ili osjetljivost nad zahvaćenim sinusom, gnojni eksudat ili začepljen nos

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— pozitivan nalaz dobiven postupkom transiluminacije

— pozitivan nalaz radiološke pretrage (uključujući kompjutoriziranu tomografiju (CT))

EENT-UR: gornji dišni sustav, faringitis, laringitis, epiglotitis

Za infekcije gornjeg dišnog sustava mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), eritem farinksa, grlobolja, kašalj, promuklost ili gnojni eksudat u grlu

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnik izoliran iz uzorka s određenog mjesta

— uzročnik izoliran iz krvi

— pozitivan test na antigen u krvi ili izlučevinama dišnog sustava

— jedan dijagnostički titar antitijela (IgM) ili četverostruki porast titra antitijela (IgG) na patogen u parnim serumima

— liječnička dijagnoza infekcije gornjeg dišnog sustava

Kod pacijenta je izravnim pregledom tijekom kirurškog zahvata ili tijekom histopatološke pretrage utvrđen apsces

3.1.7. *GI: INFEKCIJA PROBAVNOG SUSTAVA*

GI-CDI: Infekcija bakterijom *Clostridium difficile*

Infekcija bakterijom *Clostridium difficile* (prijašnji je naziv isto tako bio proljev povezan s bakterijom *Clostridium difficile* ili CDAD)

— Proljev ili toksični megakolon i pozitivan laboratorijski test na toksin A i/ili B bakterije *Clostridium difficile* u stolici

— Endoskopijom donjeg probavnog sustava otkriven pseudomembranski kolitis

— Histopatološki nalaz debelog crijeva karakterističan za infekciju bakterijom *Clostridium difficile* (s proljevom ili bez njega) na uzorku dobivenom endoskopijom, kolektomijom ili autopsijom

▼M5

GI-GE: Gastroenteritis (osim infekcije bakterijom *Clostridium difficile* (CDI)

Za gastroenteritis mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je nastupio akutni proljev (tekuća stolica više od 12 sati) s povraćanjem ili visokom temperaturom (> 38 °C) ili bez, pri čemu ne postoji vjerojatni uzrok koji ne bi bio povezan s infekcijom (npr. dijagnostički testovi, režim liječenja osim osim antimikrobnih sredstava, akutno pogoršanje nekog kroničnog stanja ili psihološki stres)

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: mučnina, povraćanje, abdominalna bol, visoka temperatura (> 38 °C) ili glavobolja

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— enterični patogen izoliran je iz stolice ili rektalnog brisa

— enterični patogen detektiran je rutinskom ili elektronskom mikroskopijom

— enterični patogen detektiran je testom na antigene ili antitijela u krvi ili stolici

— prisutnost enteričnog patogena dokazana je na temelju citopatskih promjena u kulturi tkiva (test na toksine)

— jedan dijagnostički titar antitijela (IgM) ili četverostruki porast titra antitijela (IgG) na patogen u parnim serumima

GI-GIT: Infekcija probavnog sustava (jednjak, želudac, tanko i debelo crijevo i zadnje crijevo) osim gastroenteritisa (upale sluznica želuca i crijeva) i apendicitisa (upale slijepog crijeva)

Za infekcije probavnog sustava, osim gastroenteritisa i apendicitisa mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđen apsces ili drugi dokaz infekcije

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka i kompatibilna s infekcijom zahvaćenog organa ili tkiva: visoka temperatura (> 38 °C), mučnina, povraćanje, abdominalna bol ili osjetljivost

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnik izoliran iz uzorka iscjetka ili tkiva dobivenog tijekom kirurškog zahvata ili endoskopije ili iz drena postavljenog kirurškim postupkom

— uzročnik je vidljiv pri bojenju po Gramu ili bojenju kalijevim hidroksidom (KOH) ili su vidljive velike stanice s više jezgri pri mikroskopskom pregledu uzorka iscjetka ili tkiva dobivenog tijekom kirurškog zahvata ili endoskopije ili iz drena postavljenog kirurškim postupkom

— uzročnik izoliran iz krvi

— dokazi patoloških promjena utvrđeni radiološkom pretragom

— dokazi patoloških promjena utvrđeni endoskopskim pregledom (npr. ezofagitis ili proktitis uzrokovan kvasnicom Candida spp.)

▼M5

GI-HEP: Hepatitis

Za hepatitis moraju biti ispunjeni sljedeći kriteriji:

Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), anoreksija, mučnina, povraćanje, abdominalna bol, žutica ili transfuzija u prethodna tri mjeseca

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— pozitivan test za antigen ili antitijela na hepatitis A, hepatitis B, hepatitis C, ili hepatitis delta

— abnormalni rezultati testova funkcije jetre (npr. povišene vrijednosti ALT/AST, bilirubina)

— u urinu ili orofaringalnim izlučevinama detektiran citomegalovirus (CMV)

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— Hepatitis ili žutica neinfektivnog podrijetla (nedostatak alfa-1 antitripsina) se ne prijavljuje

— Hepatitis ili žutica koja je posljedica izloženosti hepatotoksinima (alkoholni hepatitis ili hepatitis uzrokovan acetaminofenom) se ne prijavljuje

— Hepatitis ili žutica koja je posljedica bilijarne opstrukcije (holecistitis) se ne prijavljuje

GI-IAB: Infekcija u trbušnoj šupljini, koja nije specificirana na drugim mjestima, uključujući infekciju žućne kesice, žućovoda, jetre (osim virusnog hepatitisa), slezene, gušterače, potrbušnice subfreničnog ili subdijafragmalnog prostora ili drugih tkiva ili područja trbušne šupljine koja nisu drugdje navedena

Za infekcije trbušne šupljine mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka gnojnog materijala iz trbušne šupljine, dobivenog tijekom kirurškog zahvata ili iglenom aspiracijom

— Kod pacijenta je pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđen apsces ili drugi dokaz infekcije u trbušnoj šupljini

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), mučnina, povraćanje, abdominalna bol, ili žutica

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnik izoliran iz iscjetka iz drena postavljenog kirurškim postupkom (npr. zatvorena sukcijska drenaža, otvoreni dren, T-dren)

— uzročnici vidljivi pri bojenju uzorka iscjetka ili tkiva, dobivenog tijekom kirurškog zahvata ili iglenom aspiracijom

— uzročnik izoliran iz krvi i radiološki dokaz infekcije (npr. abnormalan nalaz ultrazvuka, kompjutorizirane tomografije (CT), magnetske rezonance (MR), scintigrafije [galij, tehnecij itd.] ili rendgena abdomena).

▼M5

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Pankreatitis (upalni sindrom koji karakterizira abdominalna bol, mučnina i povraćanje povezano s visokim razinama enzima gušterače (pankreasa) u serumu) se ne prijavljuje, osim ako se utvrdi da je uzrokovan infekcijom

3.1.8. *LRI: INFEKCIJA DONJEG DIŠNOG SUSTAVA, OSIM UPALE PLUĆA*

LRI-BRON: Bronhitis, traheobronhitis, bronhiolitis, traheitis, bez dokaza upale pluća

Za traheobronhijalne infekcije mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

Kod pacijenta nema kliničkih ni radioloških dokaza upale pluća

Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), kašalj, pojava ili povećana produkcija iskašljaja (sputuma), suhi hropci (rhonchi), sipljivo disanje

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— pozitivna kultura uzorka dobivenog iz dubokog trahealnog aspirata ili bronhoskopijom

— pozitivan test na antigen u dišnim izlučevinama

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Kronični bronhitis kod pacijenta s kroničnom plućnom bolešću ili infekcijom se ne prijavljuje, ako nema dokaza o akutnoj sekundarnoj infekciji koja se manifestira promjenama u organizmu

LRI-LUNG: Druge infekcije donjeg dišnog sustava

Za druge infekcije donjeg dišnog sustava mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz razmaza ili uzorka plućnog tkiva ili tekućine, uključujući pleuralnu tekućinu

— Kod pacijenta je pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđen apsces ili empijem

— Kod pacijenta je radiološkom pretragom pluća utvrđena apscesna šupljina

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Plućni apsces ili empijem bez upale pluća treba prijaviti kao LRI-LUNG

3.1.9. *NEO: DEFINICIJE POSEBNIH NEONATALNIH SLUČAJEVA*

NEO-CSEP: Klinička sepsa

SVA tro sljedeća kriterija:

— Nadzorni je liječnik uveo odgovarajuću antimikrobnu terapiju za sepsu za najmanje pet dana

— U krvnoj kulturi nisu detektirani patogeni ili testiranje nije provedeno

— Nema očite infekcije na nekom drugom mjestu

▼M5

I dva od sljedećih kriterija (bez drugog očitog uzroka)

— Visoka temperatura (> 38 °C) ili nestabilna temperatura (česta posljedica boravka u inkubatoru) ili pothlađenost (hipotermija) (< 36,5 °C)

— Tahikardija (> 200/min) ili novonastala/pojačana bradikardija (< 80/min)

— Vrijeme kapilarnog punjenja (CRT) > 2 s

— Pojava ili povećanje apneje

— Neobjašnjena metabolička acidoza

— Novonastala hiperglikemija (> 140 mg/dl)

— Drugi znak sepse (boja kože (samo ako nije mjereno vrijeme kapilarnog punjenja (CRT), laboratorijski znakovi (C-reaktivni protein (CRP), interleukin), povećana potreba za kisikom (intubacija), nestabilno opće stanje pacijenta, apatija)

NEO-LCBI: Laboratorijski potvrđena infekcija krvotoka (BSI)

— najmanje dva od sljedećih kriterija: temperatura > 38 °C ili < 36,5 °C ili nestabilna temperatura, tahikardija ili bradikardija, apneja, produženo vrijeme kapilarnog punjenja (CRT), metabolička acidoza, hiperglikemija, drugi znakovi infekcije krvotoka (BSI) kao npr. apatija

I

— dokazani patogen osim koagulaza-negativnih stafilokoka (CNS), izoliran iz cerebrospinalne tekućine (CSF) (CSF je uključen jer je meningitis u toj starosnoj skupini obično hematogen, pa se pozitivan CSF može smatrati dokazom infekcije krvotoka (BSI) čak i ako su krvne kulture negativne ili nisu bile napravljene)

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— radi usklađenosti s prijavljivanjem infekcije krvotoka (BSI) kod odraslih (uključujući sekundarnu infekciju krvotoka) kriterij „uzročnik nije povezan s infekcijom na drugom mjestu” uklonjen je iz definicije za Neo-KISS za potrebe primjene u praćenju prevalencije infekcija u određenom momentu na razini Europske unije (EU PPS)

— podrijetlo neonatalne infekcije krvotoka (BSI) treba navesti u polju za podrijetlo infekcije krvotoka (BSI)

— ako se definicije slučajeva za neonatalni slučaj laboratorijski potvrđene infekcije krvotoka (NEO-LCBI) i laboratorijski potvrđene infekcije krvotoka koagulaza negativnim stafilokokima (NEO-CNSB) podudaraju, treba prijaviti kao NEO-LCBI

NEO-CNSB: laboratorijski potvrđena infekcija krvotoka (BSI) koagulaza negativnim stafilokokima (CNS)

— najmanje dva od sljedećih kriterija: temperatura > 38 °C ili < 36,5 °C ili nestabilna temperatura, tahikardija ili bradikardija, apneja, produženo vrijeme kapilarnog punjenja (CRT), metabolička acidoza, hiperglikemija, drugi znakovi infekcije krvotoka (BSI) kao npr. apatija

— I koagulaza negativni stafilokok (CNS) je izoliran iz uzorka krvi ili s vrha katetera

— I pacijent ima jedan od sljedećih nalaza: C-reaktivni protein > 2,0 mg/dl, omjer nezrelih i ukupnih neutrofila (omjer I/T) > 0,2, leukociti < 5/nl, trombociti < 100/nl

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— radi usklađenosti s prijavljivanjem infekcije krvotoka (BSI) kod odraslih (uključujući sekundarnu infekciju krvotoka) kriterij „uzročnik nije povezan s infekcijom na drugom mjestu” uklonjen je iz definicije za Neo-KISS za potrebe primjene u praćenju prevalencije infekcija u određenom momentu na razini Europske unije (EU PPS)

▼M5

— podrijetlo neonatalne infekcije krvotoka (BSI) treba navesti u polju za podrijetlo infekcije krvotoka (BSI)

— ako se definicije slučajeva za neonatalni slučaj laboratorijski potvrđene infekcije krvotoka (NEO-LCBI) i laboratorijski potvrđene infekcije krvotoka koagulaza negativnim stafilokokima (NEO-CNSB) podudaraju, treba prijaviti kao NEO-LCBI

NEO-PNEU: Upala pluća

— otežano disanje

— I novi infiltrat, konsolidacija ili pleuralna efuzija ustanovljena rendgenskim snimanjem prsnog koša

— I najmanje četiri od sljedećih kriterija: temperatura > 38 °C ili < 36,5 °C ili nestabilna temperatura, tahikardija ili bradikardija, tahipneja ili apneja, dispneja, pojačane izlučevine dišnog sustava, pojava gnojnog sputuma, izolacija patogena iz izlučevina dišnog sustava, C-reaktivni protein > 2,0 mg/dL, omjer nezrelih i ukupnih neutrofila (omjer I/T) > 0,2

NEO-NEC: Nekrotizirajući enterokolitis

— Histopatološki dokaz nekrotizirajućeg enterokolitisa

ILI

— najmanje jedna karakteristična radiološka abnormalnost (pneumoperitoneum, pneumatoza crijeva, nepromjenjive „rigidne” petlje tankog crijeva) plus najmanje dva od sljedećih kriterija bez drugog objašnjenja: povraćanje, povećanje trbuha (abdominalna distenzija), znakovi mikroskopskog ili teškog krvarenja u stolici

3.1.10. *PN: UPALA PLUĆA*

Kod pacijenata s osnovnom bolesti srca ili plućne bolesti - dva uzastopna rendgenska nalaza ili nalaza kompjutorizirane tomografije (CT) ukazuju na upalu pluća. Kod pacijenata bez osnovne bolesti srca ili pluća dovoljan je jedan definitivan rendgenski nalaz ili nalaz CT-a.

I najmanje jedan od sljedećih simptoma:

Visoka temperatura > 38 °C bez drugih znanih uzroka

Leukopenija (< 4 000 leukocita (WBC)/mm^3) ili leukocitoza (≥ 12 000 leukocita (WBC)/mm^3)

I najmanje jedan od sljedećih simptoma (ili najmanje dva za kliničku upalu pluća = PN 4 and PN 5):

— Nova pojava gnojnog sputuma, ili promjena značajki sputuma (boja, miris, količina, konzistencija)

— Kašalj ili dispneja ili tahipneja

— Sugestivni znakovi pri auskultaciji (pucketavi zvukci ili zvuci bronhijalnog disanja)

— Pogoršana izmjena plinova (npr. desaturacija O_2 ili povećana potreba za kisikom ili povećana potreba za ventilacijom)

i prema korištenoj dijagnostičkoj metodi

▼M5

(a) **Bakteriološka dijagnostika izvedena uz primjenu sljedećih metoda:**

Pozitivna kvantitativna kultura iz minimalno kontaminiranog uzorka donjeg dišnog sustava ([15]) (PN1)

— Bronhoalveolarni ispirak (lavaža) (BAL) s pragovnom vrijednošću ≥ 10^4 CFU/ml ([16]) ili ≥ 5 % stanica dobivenih iz bronhoalveolarnog ispirka sadrže intracelularne bakterije vidljive kod izravnog mikroskopskog pregleda (klasificirana prema dijagnostičkoj kategoriji kao BAL)

— Metoda sa zaštićenom (teleskopskom) četkicom (PB Wimberley) s pragovnom vrijednošću od ≥ 10^3 CFU/ml

— Distalni zaštićeni aspirat (DPA) s pragovnom vrijednošću od ≥ 10^3 CFU/ml

Pozitivna kvantitativna kultura iz moguće kontaminiranog uzorka donjeg dišnog sustava (PN 2)

— Kvantitativna kultura uzorka donjeg dišnog sustava (npr. endotrahealni aspirat) s pragovnom vrijednošću od ≥ 10^6 CFU/ml

(b) **Alternativne mikrobiološke metode (PN 3)**

— Pozitivna krvna kultura koja nije povezana s drugim izvorom infekcije

— Pozitivan rast kod kulture pleuralne tekućine

— Pleuralni ili plućni apsces, s pozitivnom iglenom aspiracijom

— Kod histološkog pregleda pluća vidljivi dokazi upale pluća

— Pozitivni rezultati pretraga na virusnu upalu pluća ili određene mikroorganizme (npr. Legionella, Aspergillus, mikobakterije, mikoplazma, *Pneumocystis jirovecii*)

— Pozitivna detekcija virusnih antigena ili antitijela iz uzoraka dišnih izlučevina (npr. EIA, FAMA, „shell vial” metoda (metoda brze izolacije centrifugiranjem uzorka na staničnu kulturu), PCR)

— Pozitivan rezultat izravnog pregleda ili pozitivna kultura iz bronhijalnih izlučevina ili tkiva

— Serokonverzija (npr. virusi gripe, legionela, klamidija)

— Detekcija antigena u urinu (legionela)

(c) **Druge metode**

— Pozitivna kultura sputuma ili nekvantitativna kultura uzorka iz donjeg dišnog sustava (PN 4)

— Bez pozitivne mikrobiologije (PN 5)

Napomena: Kriteriji za PN 1 i PN 2 su bili potvrđeni bez prethodne antimikrobne terapije

Upala pluća povezana s intubacijom (IAP)

Upala pluća definirana je kao upala pluća povezana s intubacijom (IAP) ako je neko invazivno pomagalo za respiratorni sustav bilo prisutno (čak i s prekidima) unutar 48 sati prije pojave infekcije

Napomena: Upala pluća za koju je intubacija započela na dan pojave bolesti, bez dodatnih informacija o slijedu događaja, ne smatra se upalom pluća povezanom s intubacijom (IAP)

([15]) LRT = donji dišni sustav.
([16]) CFU = jedinice koje formiraju kolonije.

▼M5

3.1.11. *REPR: INFEKCIJE REPRODUKTIVNOG SUSTAVA*

REPR-EMET: Endometritis

Za Endometritis mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijentice je uzročnik izoliran iz uzorka tekućine ili tkiva iz endometrija, dobivenog tijekom kirurškog zahvata ili iglenom aspiracijom ili biopsijom kod koje se uzorak uzima četkanjem (struganjem)

— Pacijentica ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), abdominalna bol, osjetljivost maternice ili gnojni iscjedak iz maternice

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Postporođajni endometritis treba prijaviti kao infekciju povezanu sa zdravstvenom skrbi osim ako je amnijska tekućina (plodna voda) inficirana u vrijeme prijema ili ako je pacijentica primljena 48 sati nakon rupture membrane (puknuća vodenjaka)

REPR-EPIS: Episiotomija

Za infekcije povezane s episiotomijom mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijentice se nakon vaginalnog poroda na mjestu episiotomije pojavi gnojni iscjedak

— Kod pacijentice se nakon vaginalnog poroda na mjestu episiotomije pojavi apsces

REPR-VCUF: Vaginalna zaraslica

Za infekcije vaginalne zaraslice mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijentice kojoj je izvedena histerektomija pojavi se gnojni iscjedak iz vaginalne zaraslice

— Kod pacijentice kojoj je izvedena histerektomija na vaginalnoj se zaraslici pojavi apsces

— Kod pacijentice kojoj je izvedena histerektomija patogeni se izoliraju iz uzorka tekućine ili tkiva dobivenog iz vaginalne zaraslice

Napomena uz upute o prijavljivanju:

Infekcije vaginalne zaraslice treba prijaviti kao SSI-O

REPR-OREP: Druge infekcije muškog ili ženskog reproduktivnog sustava (epididimisa, testisa, prostate, vagine, jajnika, maternice ili drugih tkiva smještenih duboko u zdjelici, isključujući endometritis i infekciju vaginalne zaraslice)

Za druge infekcije muškog ili ženskog reproduktivnog sustava mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka tkiva ili tekućine sa zahvaćenog mjesta

— Kod pacijenta je pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđen apsces ili drugi dokaz infekcije na zahvaćenom mjestu

— Pacijent ima dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), mučnina, povraćanje, bol, osjetljivost ili dizurija

▼M5

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnik izoliran iz krvi

— liječnička dijagnoza

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— Endometritis treba prijaviti kao REPR-EMET

— Infekcije vaginalne zaraslice treba prijaviti kao SSI-O

3.1.12. *SSI: INFEKCIJA KIRURŠKE RANE*

Napomena: Za potrebe primjene u nadzornom izvješćivanju sve se definicije smatraju potvrđenima

Površinska incizijska infekcija (SSI-S)

Infekcija se javlja unutar 30 dana po operaciji I infekcija zahvaća samo kožu i potkožno tkivo na mjestu incizije (reza) I ispunjava najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Gnojni iscjedak iz površinske incizije, laboratorijski potvrđen ili ne

— Uzročnik izoliran iz kulture aseptički uzetog uzorka tekućine ili tkiva s mjesta površinske incizije

— Najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma infekcije: bol ili osjetljivost, lokalizirana oteklina, crvenilo ili vrućina I površinsku inciziju kirurg namjerno otvori, osim ako je kultura incizije negativna

— Dijagnozu površinske incizijske infekcije (SSI-S) postavi kirurg ili liječnik koji vodi liječenje

Duboka infekcija incizijske rane (SSI-D)

Infekcija se javlja unutar 30 dana po operaciji ako nije postavljen implantat ili unutar jedne godine ako je ugrađen implantat I izgleda da je infekcija povezana s operacijom I infekcija zahvaća duboko meko tkivo (npr. tkivo fascije, mišićno tkivo) na mjestu incizije I ispunjava najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Gnojni iscjedak iz duboke incizije ali ne iz organa/tjelesnih šupljina na mjestu kirurške rane

— Duboka incizija spontano dehiscira ili je namjerno otvori kirurg kada pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma: visoka temperatura (> 38 °C), lokalizirana bol ili osjetljivost, osim ako je kultura incizije negativna

— Kod pacijenta je izravnim pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom ili radiološkom pretragom utvrđen apsces ili drugi dokaz infekcije koja zahvaća duboku inciziju

— Dijagnozu duboke infekcije incizijske rane (SSI-D) postavi kirurg ili liječnik koji vodi liječenje

Infekcija organa i tjelesnih šupljina (SSI-O)

Infekcija se javlja unutar 30 dana po operaciji ako nije postavljen implantat ili unutar jedne godine ako je ugrađen implantat I izgleda da je infekcija povezana s operacijom I infekcija zahvaća bilo koji dio anatomije (npr. organe ili šupljine) osim incizije koja je bila otvorena i služila za manipulaciju tijekom operacije I ispunjava najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Gnojni iscjedak iz drena postavljenog kroz ulaznu ranu u organ/tjelesnu šupljinu

▼M5

— Uzročnik izoliran iz kulture aseptički uzetog uzorka tekućine ili tkiva iz organa/tjelesne šupljine

— Kod pacijenta je izravnim pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom ili radiološkom pretragom utvrđen apsces ili drugi dokaz infekcije koja zahvaća organ/tjelesnu šupljinu

— Dijagnozu infekcije organa/tjelesne šupljine (SSI) postavi kirurg ili liječnik koji vodi liječenje

3.1.13. *SST: INFEKCIJA KOŽE I MEKOG TKIVA*

SST-SKIN: Infekcija kože

Za infekcije kože mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Pacijent ima gnojni iscjedak, pustule, vezikule ili čireve

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: bol ili osjetljivost, lokalizirana oteklina, crvenilo ili vrućina

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— mikroorganizmi izolirani iz aspirata ili iscjetka sa zahvaćenog mjesta; ako mikroorganizmi pripadaju normalnoj kožnoj flori (npr. difteroidi [*Corynebacterium* spp.], *Bacillus* [not *B.anthracis*] spp., *Propionibacterium* spp., koagulaza negativni stafilokoki [uključujući *Staphylococcus epidermidis*], streptokoki iz skupine viridans (*Aerococcus* spp., *Micrococcus* spp.) kultura tih mikroorganizama mora biti čista

— uzročnik izoliran iz krvi

— pozitivan test na antigen izveden na inficiranom tkivu ili krvi (npr. herpes simpleks, *varicella-zoster*, *Haemophilus influenzae*, *Neisseria meningitidis*)

— kod mikroskopskog pregleda zahvaćenog tkiva vidljive velike stanice s više jezgri

— jedan dijagnostički titar antitijela (IgM) ili četverostruki porast titra antitijela (IgG) na patogen u parnim serumima

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— Infekciju dekubitalnih ulkusa treba prijaviti kao SST-DECU.

— Infekcije opeklina treba prijaviti kao SST-BURN

— Apscess dojke ili mastitis (upalu dojke) treba prijaviti kao SST-BRST

SST-ST: Meko tkivo (nekrotizirajući fasciitis, infektivna gangrena, nekrotizirajući celulitis, infektivni miozitis, limfadenitis ili limfangitis)

Za infekcije mekih tkiva mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta je uzročnik izoliran iz uzorka tkiva ili iscjetka sa zahvaćenog mjesta

— Kod pacijenta se na mjestu zahvaćenom infekcijom pojavio gnojni iscjedak

— Kod pacijenta je pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđen apsces ili drugi dokaz infekcije

— Pacijent ima na zahvaćenom mjestu najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: lokalizirana bol ili osjetljivost, crvenilo, oteklina ili vrućina

▼M5

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnik izoliran iz krvi

— pozitivan test na antigen izveden na krvi ili urinu (npr. *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae*, *Neisseria meningitidis*, streptokoki skupine B, *Candida* spp.)

— jedan dijagnostički titar antitijela (IgM) ili četverostruki porast titra antitijela (IgG) na patogen u parnim serumima

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— Infekciju dekubitalnih ulkusa treba prijaviti kao SST-DECU.

— Infekciju tkiva smještenih duboko u zdjelici treba prijaviti kao SST-OREP

SST-DECU: Dekubitalni ulkus, uključujući površinske i duboke infekcije

Za dekubitalni ulkus moraju biti ispunjeni sljedeći kriteriji:

— Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: crvenilo, osjetljivost, ili oteklina rubova dekubitalne rane

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnik izoliran iz pravilno uzetog uzorka tekućine ili tkiva

— uzročnik izoliran iz krvi

SST-BURN: Infekcija opekline

Za infekcije opeklina mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijenta su prisutne promjene u izgledu ili značajkama opeklinske rane, kao što je brzo odvajanje eshare ili promjena boje u tamno smeđu, crnu ili ljubičastu, ili edem na rubu rane

I histološkim pregledom uzorka dobivenog biopsijom opekline utvrđen je prodor mikroorganizama u susjedno zdravo tkivo

Kod pacijenta su prisutne promjene u izgledu ili značajkama opeklinske rane, kao što je brzo odvajanje eshare ili promjena boje u tamno smeđu, crnu ili ljubičastu, ili edem na rubu rane

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— uzročnik izoliran iz uzorka kada nije prisutna druga infekcija koja se može identificirati

— izolacija virusa herpes simpleks, histološka identifikacija inkluzija svjetlosnim ili elektronskim mikroskopom ili vizualizacija virusnih čestica elektronskom mikroskopijom uzoraka uzetih biopsijom ili struganjem lezija

Pacijent s opeklinom ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C) ili hipotermija (pothlađenost), oligurija (< 20 cc/hr), hiperglikemija kod ranije tolerirane razine prehrambenih ugljikohidrata ili duševna smetenost

▼M5

I najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— histološkim pregledom biopsije opekline utvrđen je prodor mikroorganizama u susjedno zdravo tkivo

— uzročnik izoliran iz krvi

— izolacija virusa herpes simpleks, histološka identifikacija inkluzija svjetlosnim ili elektronskim mikroskopom ili vizualizacija virusnih čestica elektronskom mikroskopijom uzoraka uzetih biopsijom ili struganjem lezija

SST-BRST: Apsces dojke ili mastitis (upala dojke)

Za apsces dojke ili mastitis mora biti ispunjen najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Kod pacijentice je utvrđena pozitivna kultura uzorka zahvaćenog tkiva dojke ili tekućine uzetog incizijom ili drenažom ili iglenom aspiracijom

— Kod pacijentice je pregledom tijekom kirurškog zahvata ili histopatološkom pretragom utvrđen apsces ili drugi dokaz infekcije

— Pacijentica ima visoku temperaturu (> 38 °C) i lokalnu upalu dojke

I liječnik postavi dijagnozu apscesa dojke

3.1.14. *SYS: SUSTAVNA INFEKCIJA*

SYS-DI: Raširena infekcija

Diseminirana infekcija je infekcija koja zahvaća više organa ili sustava, bez očitog pojedinačnog mjesta infekcije, obično virusnog podrijetla i sa znakovima ili simptomima bez drugih znanih uzroka i kompatibilna s infekcijskom zahvaćenošću više organa ili sustava

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— Ovu oznaku treba koristiti za virusne infekcije koje zahvaćaju više organskih sustava (ospice, mumps, rubeola, vodene kozice, peta bolest (*Erythema infectiosum*). Te je bolesti često moguće identificirati samo na temelju kliničkih kriterija Ova se oznaka ne koristi za infekcije povezane sa zdravstvenom skrbi, s više metastatskih mjesta, kao što je bakterijski endokarditis; treba prijaviti samo primarno mjesto tih infekcija

— Visoka temperatura nepoznatog podrijetla (FUO) ne prijavljuje se kao diseminirana infekcija (SYS-DI)

— Virusni egzantem ili virusni osip kože treba prijaviti kao diseminiranu infekciju (SYS-DI)

SYS-CSEP: Klinička sepsa kod odraslih i djece

Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma

— klinički znakovi ili simptomi bez drugih znanih uzroka:

— visoka temperatura (> 38 °C)

— hipotenzija (niski krvni tlak) (sistolički tlak < 90 mm/Hg)

— ili oligurija (20 cm^3 (ml)/hr)

I krvna kultura nije napravljena ili uzročnik ili antigen nije detektiran u krvi

I nema očite infekcije na nekom drugom mjestu

I liječnik uvede terapiju za sepsu

▼M5

Napomena uz upute o prijavljivanju:

— Ova se oznaka ne smije koristiti, osim u slučaju nužne potrebe potrebo

— Za kliničku sepsu kod novorođenčadi (CSEP) treba koristiti definiciju slučaja za kliničku sepsu NEO-CSEP (vidjeti dolje)

3.1.15. *UTI: INFEKCIJA MOKRAĆNOG SUSTAVA*

UTI-A: mikrobiološki potvrđena simptomatska infekcija mokraćnog sustava (UTI)

Pacijent ima najmanje jedan od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), urgentno i često mokrenje, dizurija ili suprapubična osjetljivost

I

pacijent ima pozitivnu kulturu urina, to jest, $\geq 10^5$ mikroorganizama po ml urina, s ne više od dvije vrste mikroorganizama

UTI-B: mikrobiološki nepotvrđena simptomatska infekcija mokraćnog sustava (UTI)

Pacijent ima najmanje dva od sljedećih znakova ili simptoma bez drugih znanih uzroka: visoka temperatura (> 38 °C), urgentno i često mokrenje, dizurija ili suprapubična osjetljivost

I

najmanje jedan od sljedećih kriterija:

— Pozitivan nalaz testa na leukocitnu esterazu i/ili nitrat, za koji se primjenjuju test trake

— Uzorak urina s piurijom (prisutnost gnoja u urinu), s $\geq 10^4$ leukocita (WBC)/ml ili ≥ 3 leukocita (WBC)/polje visokog uvećanja pri pregledu necentrifugiranog urina

— uzročnik vidljiv pri bojenju necentrifugiranog urina metodom po Gramu

— Najmanje dvije kulture urina s ponovljenom izolacijom istog uropatogena (gram-negativnih bakterija ili bakterije *Staphylococcus saprophyticus*) s $\geq 10^2$ kolonije/ml urina, u neispražnjenim uzorcima

— $\leq 10^5$ kolonija/ml jednog uropatogena (gram-negativnih bakterija ili bakterija *Staphylococcus saprophyticus*) kod pacijenta liječenog djelotvornim antimikrobnim sredstvom za infekciju mokraćnog sustava

— liječnička dijagnoza infekcije mokraćnog sustava

— Liječnik uvodi odgovarajuću terapiju za infekciju mokraćnog sustava

Asimptomatsku bakteriuriju treba prijaviti, ali infekcije krvotoka koje su sekundarne asimptomatskoj bakteriuriji prijavljuju se kao infekcije krvotoka (BSI) s podrijetlom (izvorom) u infekciji mokraćnog sustava (S-UTI)

Infekcija mokraćnog sustava (UCA-UTI) definira se kao infekcija povezana s kateterom ako je trajni mokraćni kateter bio prisutan (čak i s prekidima) unutar razdoblja od sedam dana prije pojave infekcije

▼M5

3.2. OPĆA DEFINICIJA SLUČAJA ANTIMIKROBNE OTPORNOSTI

Definicija

U skladu s kliničkim graničnim vrijednostima EUCAST-a, tj. kliničkim graničnim vrijednostima minimalnih inhibicijskih koncentracija (MIC) i odgovarajućim promjerima njihovih inhibicijskih zona, mikroorganizam se definira kao klinički osjetljiv, klinički srednje osjetljiv ili klinički otporan na antimikrobno sredstvo ([17])

Klinički osjetljiv (S)

— mikroorganizam se definira kao osjetljiv s obzirom na razinu aktivnosti antimikrobnog sredstva, povezanu s velikom vjerojatnošću uspješnog terapijskog ishoda

— mikroorganizam se kategorizira kao osjetljiv (S) primjenom odgovarajućih graničnih vrijednosti u definiranom fenotipskom testnom sustavu

— te se granične vrijednosti mogu promijeniti, ako dođe do opravdanih promjena u okolnostima

Klinički srednje osjetljiv (I)

— mikroorganizam se definira kao srednje osjetljiv s obzirom na razinu aktivnosti antimikrobnog sredstva, povezanu s neizvjesnim terapijskim učinkom To znači da se infekcija koju uzrokuje izolirani mikroorganizam može primjereno liječiti na mjestima u tijelu gdje se lijekovi fizički koncentriraju ili u slučajevima kada se mogu koristiti visoke doze lijeka; isto tako indicira sigurnosnu zonu koja bi trebala spriječiti da mali, nekontrolirani, tehnički faktori dovedu do nepodudaranja u interpretacijama

— mikroorganizam se kategorizira kao srednje osjetljiv (I) primjenom odgovarajućih graničnih vrijednosti u definiranom fenotipskom testnom sustavu

— te se granične vrijednosti mogu promijeniti, ako dođe do opravdanih promjena u okolnostima

Klinički otporan (R)

— mikroorganizam se definira kao otporan s obzirom na razinu aktivnosti antimikrobnog sredstva, povezanu s velikom vjerojatnošću neuspješnog terapijskog ishoda

— mikroorganizam se kategorizira kao osjetljiv (S) primjenom odgovarajućih graničnih vrijednosti u definiranom fenotipskom testnom sustavu

— te se granične vrijednosti mogu promijeniti, ako dođe do opravdanih promjena u okolnostima

Kliničke granične vrijednosti izražene su kao S≤x mg/L; I>x, ≤y mg/L; R>y mg/L

Mikroorganizmi i odgovarajuća antimikrobna sredstva (kombinacije mikrob-lijek) koji su relevantni za nadzor kod ljudi definirani su u odgovarajućim nadzornim protokolima

([17]) http://www.eucast.org/clinical_breakpoints/.